

Esittelymuistio

30.4.2026

VN/21235/2025
VN/21235/2025-OKM-26

Perusopetuksen järjestämislupa-asia

1. Rekisteröity yhteisö tai säätiö opetuksen järjestäjänä

Perustuslain 16 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus maksuttomaan perusopetukseen. Oppivelvollisuudesta säädetään lailla.

Perustuslain 123 §:n 2 momentin mukaan valtion ja kunnan järjestämän muun kuin yliopisto-opetuksen perusteista samoin kuin oikeudesta järjestää vastaavaa opetusta yksityisissä oppilaitoksissa säädetään lailla.

Perusopetuslain (628/1998) 7 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestämiseen. Lupa voi koskea perusopetusta ja sen yhteydessä annettavaa esiopetusta ja maahanmuuttajille tarkoitettua perusopetukseen valmistavaa opetusta.

Opetuksen järjestämislupa voidaan myöntää, jos lupaa hakeva opetuksen järjestäjä on tehnyt kunnan kanssa sopimuksen opetuksen järjestämisestä. Tällöin järjestämisluvan myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen. Erityinen koulutus- ja sivistystarve katsotaan olevan silloin, kun kunnassa on oppivelvollisia, joiden opetuksen järjestäminen ei ole tarkoituksenmukaista muulla tavalla. Koulutuksen tarpeellisuutta arvioidaan esimerkiksi suhteessa asianomaisen paikkakunnan tai alueen koulutuskysyntään ja tarjontaan (HE 86/1997 vp ja KHO 29.12.2006 T 3673). Perusopetuslakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 86/1997 vp) on todettu, että vaatimuksella sopia opetuksen järjestämisestä kunnan kanssa korostetaan kunnan kokonaisvastuuta asukkaidensa perusopetuksen järjestämisessä.

Lupa voidaan myöntää myös ilman kunnan suostumusta, mutta tällöin luvan myöntämisen edellytyksenä on alueellinen tai valtakunnallinen koulutus- tai sivistystarve. Näissä tilanteissa luvan myöntäminen perustuu siihen, että kunnat eivät järjestä koulutusta, joka palvelisi myös muita kuin asianomaisen kunnan koulutustarpeita. Tällöinkin lupa voidaan myöntää vain erityisopetuksen, vieraskielisen opetuksen tai erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvan opetuksen järjestämiseen.

Perusopetuslain mukaan luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset opetuksen asianmukaiseen järjestämiseen. Opetusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi. Ammatillisten edellytysten arvioinnissa huomiota kiinnitetään muun muassa opetushenkilöstön määrään ja opettajien pätevyyksiin sekä opetussuunnitelmiin. Taloudellisten edellytysten arvioinnissa huomiota kiinnitetään hakijan taloudelliseen asemaan, opetustiloihin ja välineistöön sekä kykyyn huolehtia koulutuksen rahoituksesta pidemmällä aikavälillä.

Yksityisen yhteisön ja säätiön järjestämän opetuksen tulee olla tavoitteiltaan perusopetuslain mukaista. Opetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta päättää valtioneuvosto perusopetuslain 14 §:n 1 momentin nojalla. Valtioneuvoston perusopetuslaissa tarkoitetun

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta antaman asetuksen (422/2012, tuntijakoasetus) 2 luvussa säädetään opetuksen yleisistä tavoitteista. Asetuksen 3 §:n 6 momentissa on säädetty, että erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvassa opetuksessa oppilaille annetaan myös opetuksen perustana olevaan maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Myös näiltä osin opetuksen sisällön tulee perustua opetushallituksen perusopetuslain 14 §:n 2 momentin nojalla antamiin opetussuunnitelman perusteisiin.

Perusopetuslain 14 §:n mukaan Opetushallitus päättää esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista. Opetussuunnitelman perusteet tulee laatia noudattaen mitä perusopetuslaissa ja sen nojalla on säädetty ja määrätty.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista on tehty päätös 22.12.2014 (104/11/2014). Uuden valtakunnallisen normin mukaiset opetussuunnitelmat otettiin käyttöön vuosiluokkien 1—6 osalta 1.8.2016. Seitsemännen vuosiluokan osalta opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017, kahdeksannen vuosiluokan osalta opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2018 sekä yhdeksännen vuosiluokan osalta 1.8.2019.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 11 määrätään erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvan opetuksen järjestämisestä. Näitä määräyksiä sovelletaan sellaiseen yksityisen opetuksen järjestäjän antamaan perusopetukseen, jolle valtioneuvosto on opetuksen järjestämisluvassa määrännyt erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvan erityisen koulutustehtävän.

Lisäksi perusopetuslain 14 §:n perusteella Opetushallitus on päättänyt aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista 12.6.2017 (OPH-1280-2017) ja valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteista 13.11.2015 (57/011/2015). Niiden mukaan laaditut opetussuunnitelmat otettiin käyttöön 1.1.2018.

Perusopetusasetuksen 20 §:n mukaan opetuksen järjestämislupaa on haettava viimeistään vuotta ennen opetuksen suunniteltua aloittamista. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi tarvittaessa ottaa käsiteltäväksi myös mainittua ajankohtaa myöhemmin tehdyn hakemuksen. Opetuksen järjestämisluvassa määrätään kunnat, joissa opetusta järjestetään, opetuskieli, erityinen koulutustehtävä, koulutuksen järjestämismuoto sekä muut tarpeelliset koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot.

Valtioneuvosto voi perusopetuslain 7 §:n 4 momentin nojalla peruuttaa opetuksen järjestämistä koskevan luvan, jos koulutus ei täytä perusopetuslain 7 §:n 1 tai 2 momentissa luvan myöntämiseksi säädettyjä edellytyksiä tai jos opetus järjestetään muuten vastoin perusopetuslakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Laissa säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten täytyessä luvan myöntäminen on lupa-asian ratkaisevan viranomaisen harkinnassa. Luvan hakijalla ei ole lakiin perustuvaa oikeutta luvan saamiseen. Lupaharkinnassa voidaan päätyä tarkoituksenmukaisuusperustein kielteiseen ratkaisuun, vaikka edellä todetut oikeudelliset myöntämisedellytykset täytyisivätkin. Perusopetuksen osalta valtioneuvosto on hallituksen esityksessä koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 86/1997) todennut, että tarkoituksena on säilyttää kunnan koululaitos perusopetuksen runkona eikä tarkoituksena ole tavoitella valtion tai yksityisten perusopetusta antavien koulujen lukumäärän lisäämistä.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan esi- ja perusopetuksessa on keskityttävä perustaitojen ja -valmiuksien parantamiseen. Jokaisella peruskoulun päättävällä nuorella on oltava riittävät perustiedot ja -taidot toisen asteen opintoihin. Oppilailla ja opettajilla on oltava työrauha keskittyä oppimiseen ja opettamiseen. Tämän toteuttamiseksi mm. hallitus on kasvattanut perusopetuksen vähimmäistuntimäärää 3 vuosiviikkotunnilla laajentamatta opetussuunnitelmaa. Lisäykset on kohdennettu alakoulun vuosiluokille luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen. Myös oppimisen tukea koskeva lainsäädäntö on uudistettu siten, että voidaan turvata riittävä tuki oppilaille sekä vähentää opetushenkilöstön hallinnollista taakkaa. Lisäksi hallitusohjelman mukaan varmistetaan, että yksityisten opetuksen järjestäjien järjestämisluvat mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen.

Tilastovuoden 2025 20.9. tilanteen mukaan noin 3,06 prosenttia oppivelvollisista perusopetuksen oppilaista saa opetusta yksityisessä peruskoulussa (16 335 oppilasta). Valtioneuvoston myöntämä perusopetuksen järjestämislupa on 63 yksityisellä opetuksen järjestäjällä. Näiden ylläpitämistä kouluista 22 on steinerkoulu, 11 kristillistä koulua, yksi juutalainen koulu, neljä kielikoulua, yksi montessorikoulu, yksi freinetkoulu, yksi Reggio Emilia -pedagoginen koulu ja kaksi yksityistä koulukotia sekä neljä ulkomaankoulua. Lisäksi perusopetusta ja lisäopetusta järjestetään aikuisille eräissä yksityisissä aikuislukioissa ja noin 30 kansanopistossa.

2. Valtioneuvoston yleisistunnon toimivalta

Valtioneuvoston ohjesäännön 4 §:n 7 kohdassa tarkoitettua yhteiskuntapoliittisesti tai taloudellisesti merkittävää lupa-asiat käsitellään ja ratkaistaan valtioneuvoston yleisistunnonssa.

Perusopetuslain (628/1998) 7 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuslaissa tarkoitettua opetuksen järjestämiseen.

3. Hakemus, lausunnot ja päätösesitys

3.1 CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga Uppfostran ry

3.1.1 Hakemus

CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga Uppfostran ry, jäljempänä Confido, hakee opetus- ja kulttuuriministeriöön 3.7.2025 saapuneella hakemuksella valtioneuvostolta toistaiseksi voimassa olevaa lupaa esiopetuksen, perusopetuksen vuosiluokille 1—9 ja perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseksi 1.8.2026 alkaen. Lupaa haetaan kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvan opetuksen järjestämiseksi Vaasan kaupungissa alueellisen koulutus- ja sivistystarpeen perusteella. Koulun opetuskieli on suomi.

Valtioneuvosto on myöntänyt hakijalle määräaikaisen luvan esiopetuksen, perusopetuksen (vuosiluokat 1—9) ja perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseen 31.7.2026 asti. Luvan ehtona on ollut, että hakija korjaa opetussuunnitelmansa Opetushallituksen määräyksen Dnro 104/011/2014 mukaiseksi viimeistään 1.8.2021.

Hakijana on rekisteröity yhdistys, Confido, jonka kotipaikka on Vaasa. Yhdistys on merkitty yhdistysrekisteriin 17.1.2003. Sääntöjensä mukaan yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja tukea kristillistä kasvatusta. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys voittaa tavoittelematta ylläpitää Raamatun näkemyksen pohjalta kristillistä päiväkotia, iltapäiväkerhoa, avointa päiväkotia, äiti-lapsi-toimintaa, sekä esikoulua ja asianmukaisen luvan hankittuaan kristillistä koulua, joka antaa peruskoulun ja lukion oppimäärää vastaavaa opetusta. Confido tukee myös henkilökuntaa, lasten vanhempia ja jäseniään järjestämällä kristillistä kasvatusta tukevia kursseja ja seminaareja. Toimintansa tukemiseksi yhdistyksellä on oikeus ottaa vastaan avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja, toimeenpanna myyjäisiä ja rahankeräyksiä asianmukaisen luvan saatuaan sekä omistaa ja hallita toimintaansa varten kiinteää ja irtainta omaisuutta.

Vaasan kristillinen koulu aloitti toimintansa elokuussa 2008. Koulu on toiminut määräaikaisten lupien turvin lähes 18 lukuvuotta. Opetushallituksen rahoitusraportin mukaan koulussa oli lukuvuonna syyskuussa 2020 esi- ja perusopetuksessa 77 oppilasta, syyskuussa 2021 82, syyskuussa 2022 79 oppilasta, syyskuussa 2023 81 oppilasta, syyskuussa 2024 89 oppilasta ja syyskuussa 2025 oppilasmäärä oli 68. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oli syyskuussa 2020 6 oppilasta, syyskuussa 2021 7 oppilasta, syyskuussa 2022 27 oppilasta, syyskuussa 2023 20 oppilasta, syyskuussa 2024 5 oppilasta ja syyskuussa 2025 oppilasmäärä oli 3. Hakijan antaman ilmoituksen mukaan maaliskuussa 2026 koulussa oli 75 oppilasta. Hakija tuo esiin, että se on onnistunut vakiinnuttamaan toimintansa oppilasmäärällisesti ja arvioi, että myös lukuvuonna 2026–2027 oppilasmäärän erityisen merkittävä kasvu vuosina 2022 ja 2023 selittyi Vaasaan tulleiden ukrainalaisten perheiden suurella määrällä. Koululla oli hyvä mahdollisuus ottaa vastaan perusopetusikäisiä maahanmuuttajaoppilaita ja opettaa heille suomen kieltä sekä suomalaisen yhteiskuntaan integroitumista. Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä on kasvanut koulun toiminnan ajan. Valmistava opetus tukee Vaasan kaupungin opetustarjontaa.

Hakija toteaa, että se tiedostaa sen, että peruskouluikäisten lasten määrä vähenee Vaasan ja Mustasaaren kunnissa maltillisesti 9–10 prosenttia tulevan kymmenen vuoden aikana. Hakija

kuitenkin arvioi, että Vaasan kristillisen koulun oppilasmäärä on jatkossakin riittävä osaltaan myös kristillisten arvojen vahvan alueellisen kannatuksen takia. Alueella on laajaa kristillistä yhdistystoimintaa ja seurakunta-aktiivisuutta. Vaasassa toimii yli 10 aktiivista kristillistä seurakuntaa, joissa on paljon lapsiperheitä. Hakija arvioi niin ikään, että maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten määrän alueellinen kasvu mahdollistaa oppilasmäärän kasvattamisen. Näkemys perustuu tilastokeskuksen dataan ulkomaalaistaustaisen väestön määrästä Vaasassa viimeisen viiden vuoden aikana. Lisäksi hakija tuo esiin, että Vaasan kaupungin asukasmäärä on kasvanut viime vuosina, ja kasvun ennakoidaan jatkuvan myös tulevina vuosina Tilastokeskuksen väestöennusteiden perusteella. Väestönkasvu luo edellytyksiä koulun oppilaspuolelta säilymiselle ja tukee koulun toiminnan jatkuvuutta myös pitkällä aikavälillä.

Hakija toteaa, että koulun kestävä tulevaisuus tukee lisäksi se, että yhdistys ylläpitää kristillistä päiväkotia samassa kiinteistössä Vaasan kristillisen koulun kanssa. Alueella toimii myös toinen kristillinen päiväkoti. Lapset ohjautuvat luontevasti kristillisistä päiväkodeista Vaasan kristilliseen kouluun. Hakijan mukaan kristillisen maailmankatsomuksen mukaiselle opetuksen järjestämiselle on merkittävä ja pysyvä alueellinen kysyntä.

Hakija tuo hakemuksessaan esiin, että sen ylläpitämän koulun erityisenä koulutustehtävänä on järjestää kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvaa opetusta. Kristillinen maailmankatsomus tukee oppilaan kasvua mm. erilaisuuden kunnioittamiseen ja vastuullisuuteen. Opetuksessa oppilaalle annetaan kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvia arvoja, tietoja, taitoja ja valmiuksia läpäisyperiaatteella. Kasvatus ja opetus noudattavat perusopetukselle asetettuja tavoitteita, sitouttamatta oppilasta kristilliseen maailmankatsomukseen. Kristilliseen maailmankatsomukseen perustuva opetus tarjoaa hyvän ja kasvua tukevan oppimisympäristön. Pieni ja turvallinen yhteisö tukee myös niitä oppilaita, joilla on haasteita toimia isossa koulussa ja isossa opetusryhmässä, mikä edesauttaa ehkäisemään syrjäytymistä. Kristillinen arvopohja luo hyvän lähtökohdan kasvulle ja oppimiselle. Koulu tarjoaa vaihtoehtoisen koulupolun niiden perheiden lapsille, joiden huoltajat näkevät kristillisen maailmankatsomuksen hyvänä perustana ja arvopohjana oppimiselle ja koulutukselle. Hakija tuo esiin, että sen koulu on ainoa kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvaa opetusta antava koulu Pohjanmaan maakunnan alueella. Lähimmät kristillisen maailmankatsomuksen mukaan toimivat koulut sijaitsevat noin 200 km päässä Porissa, 260 km päässä Jyväskylässä ja yli 300 km päässä Oulussa.

Hakijan ylläpitämän koulun oppilaat tulevat pääsääntöisesti Vaasan kaupungista ja Mustasaaren kunnasta. Lisäksi yksittäisiä oppilaita tulee muista lähikunnista. Koulu sijaitsee Vaasan keskustassa linja-autoaseman ja rautatieaseman välittömässä läheisyydessä. Vieressä ovat myös Vaasan ja Mustasaaren paikallisliikenteen linjojen pysäkki. Tämä mahdollistaa koulun hyvän saavutettavuuden sekä paikallisesti että maakunnallisesti.

Hakija toteaa, että se on tehnyt aktiivisesti ja tuloksellisesti yhteistyötä Vaasan kaupungin kanssa. Vaasan kaupunki suhtautuu positiivisesti opetuksen järjestämiseen Vaasan kristillisessä koulussa. Lisäksi koulussa perusopetuksen päättäneet oppilaat ovat saaneet hyvän koulutuspuolelta jatko-opinnoilleen. Esimerkiksi lukuvuonna 2024–2025 yhdeksännen luokan valtakunnallisissa kokeissa englannissa ja äidinkielenä oppilaat sijoituivat yli kansallisen keskitason. Hakija on niin ikään sitoutunut opetuksen ja johtamisen kehittämiseen. Tämä näkyy mm. alueellisessa yhteistyössä korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa. Lisäksi hakija on osallistunut lukuisiin Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamiin kehittämishankkeisiin.

Hakijan ylläpitämä koulu on toiminut elokuusta 2020 lähtien Vaasassa osoitteessa Sepänkyläntie 4. Käytössä olevat tilat ovat kokonaispinta-alaltaan 2 276 m². Kiinteistö on suunniteltu oppilaitoskäyttöön. Hakija on tehnyt vuokrasopimuksen kiinteistön omistajan, WaasaKiinteistöt Oy:n kanssa vuoteen 2030 saakka, jonka jälkeen vuokrasopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Hakija toteaa, että sillä on käytössä riittävä ja tarkoituksen mukainen määrä opetustiloja ja niihin liittyviä erityistiloja 170 oppilaalle. Rakennuksessa on jakelukeittiö, oppilaiden ruokailuun tarvittavat tilat, kotitilousopetuksen opetuskeittiö, käsityöopetukseen yleistyötilat sekä monitoimitila, jossa sijaitsevat muun muassa 3D-tulostimet. Koneelliseen työstöön ja metallityöhön liittyvät tilat vuokrataan Vaasan kaupungin läheisestä koulusta, joka sijaitsee lyhyen kävelymatkan päässä. Laboratoriotyöskentelyyn löytyvät asianmukaiset tilat. Sisätiloissa järjestettävä liikunnan opetus järjestetään kävelymatkan päässä (n. 500 m) sijaitsevassa Vaasan kaupungin liikuntahallissa. Koulun pihalle on rakennettu koulua ja oppilaita varten tarpeelliset pihavarusteet. Koulun lähellä sijaitsee liikuntamahdollisuuksia, kuten esimerkiksi Onkilahden tekonurmikenttä ja liikuntapuisto.

Tiloihin on tehty Vaasan kaupungin toimesta terveydellisten olojen tarkastus 2023 ja Aluehallintoviraston työsuojelutarkastus 2025.

Opetustiloissa on tarvittava opetustekniikka (videotykit, dokumenttikamerat, tietokoneet, valkotaulut yms.) sekä tarvittavat irtokalusteet. Laboratorio työskentelyyn on tarvittavat varustukset sekä asianmukaiset työvälineiden säilytysratkaisut. Käsiyönopetukseen kuten myös muiden taito- ja taideaineiden opetukseen on asianmukainen välineistö. Oppilailta on käytettävissään oppilasmäärään nähden riittävä määrä tietokoneita ja tablettilaitteita. Käytössä on myös asianmukaiset nettiliittymät ja palomuuuri sekä kattava sisäverkko, tulostimet, kopiokoneet ja muut oheislaitteet.

Opintososiaalisten etujen osalta hakija tuo esiin, että kouluterveydenhuolto järjestetään yhteistyössä Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. Terveystenhoitaja ja kuraattori ovat koululla yhden päivän viikossa ja koulupsykologi yhden päivän joka toinen viikko. Koululääkäri on hyvinvointialueen nimeämä. Koulun oppilaat ovat kokonaisuudessaan hyvinvointialueen kouluterveydenhuollon piirissä, ja siihen kuuluu myös hammashoito. Kouluruoan tuottaa Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland. Ruoka valmistetaan asianmukaisessa laitoskeittiössä, toimitetaan valmiina koululle, tarjoillaan koulukiinteistön jakelukeittiössä ja nautitaan kouluruokalassa. Koulukuljetuksista vastaavat oppilaiden huoltajat.

Hakija toteaa, että koulun opettajakunta on pätevää. Hakemusasiakirjojen mukaan koululla on kuusi luokanopettajaa, joista yksi toimii myös rehtorina ja matematiikan aineenopettajana ja toinen uskonnon aineenopettajana. Kolmella on lisäksi erityisopettajan ja erityisluokanopettajan kelpoisuus. Lisäksi koululla on varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, oppilaanohjauksesta vastaava erityisopettaja sekä englannin, ranskan, ruotsin, kemian, musiikin, biologian ja maantiedon, äidinkielen ja S2:n, käsityön, liikunnan, kuvataiteen, kotitalouden ja historian aineenopettajat. Opetushenkilöstön lisäksi on vielä koulusihteeri, siivooja sekä kaksi aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajaa, jotka toimivat myös koulunkäynninohjaajina. Koulun omien opettajien lisäksi hakija on sopinut Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland kanssa opettajien saatavuudesta. Sopimuksen myötä opetuksessa voidaan käyttää yhteisiä opettajia vuosiluokkien 7–9 opetuksessa. Hakemuksen liitteenä on lista opettajista ja heidän kelpoisuuksistaan.

Hakemuksen liitteenä ovat tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus sekä toimintakertomus 1.1.—12.12.2025. Tilikauden tulos on 408 579,56 euroa ylijäämäinen. Edellinen tilinpäätös vuodelta 2024 oli 218 250,85 euroa ylijäämäinen. Toimintakertomuksen mukaan opetus on pyritty järjestämään kustannustehokkaasti ja kokonaisuudessaan toiminta on taloudellisesti vakaalla pohjalla.

Hakemuksen liitteenä on talousarvio vuodelle 2026. Talousarvio on yhteinen koululle ja päiväkodille, joten opetuksen rahoituksesta ei yksin perusteella saa sen perusteella yksiselitteistä kuvaa. Vuosien 2024 ja 2025 tilinpäätösten perusteella yhdistyksellä on kuitenkin varsin hyvä taloudellinen tilanne. Yhdistyksellä ei ole isoja velkoja, pitkäaikaista velkaa ei ole lainkaan. Omavaraisuusaste on hyvä, käteisvaroja oli 731 088,46 euroa vuonna 2025.

Koululla on valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain (634/1998) 4 §:ssä edellytetty johtosääntö.

3.1.2 Lausunnot

Vaasan kaupungin Kasvatus- ja opetuslautakunta on antanut 23.4.2025 seuraavan lausunnon hakijan hakemuksen johdosta:

§ 26 Vaasan kristillisen koulun toistaiseksi voimassa olevan opetusluvan puoltaminen

Valmistelija

Koulutoimenjohtaja Kari Nummela, puh. 040 754 7702, kari.nummela(at)vaasa.fi

Liitteet

Puoltopyyntö Vaasan kristillisen koulun pysyvän opetusluvan myöntämiseen CONFIDO-Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus- Österbottens Kristliga Uppfostran ry hakee valtioneuvostolta pysyvää opetuksen järjestämislupaa 1.8.2026 alkaen esiopetuksen, perusopetuksen ja perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä varten. Koulun määräaikainen opetuslupa

päättyy 31.7.2026. Pysyvää lupaa haetaan kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvan opetuksen järjestämiseksi Vaasan kaupungissa alueellisen koulutus- ja sivistystarpeen perusteella. Opetusluvan oppilasmäärän maksimioppilasmäärä on 150 oppilasta sisältäen koko koulupolun esiopetuksesta perusopetukseen.

Kasvatus- ja opetuslautakunnalle osoitetun puoltopyynnön mukaan Vaasan kristillinen koulu haluaa tarjota kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvaa perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaista perusopetusta.

Vaasan kristillinen koulu on toiminut määräaikaisten lupien turvin noin 15 vuoden ajan. Tänä aikana koulu on saavuttanut asemansa osana yksityisten opetuksen järjestäjien koulutustarjontaa Vaasassa. Koulu on toiminut nykyisissä tiloissa, Sepänkyläntie 4, vuodesta 2016 alkaen. Koulun oppilasmäärä on viimeisten viiden vuoden aikana vakiintunut noin 80 oppilaaseen. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilasmäärä on vaihdellut 5 ja 20 oppilaan välillä.

Vaasan kristillistä koulua ylläpitävä yhdistys pyytää, että kasvatus- ja opetuslautakunta puoltaisi Vaasan kristillisen koulun pysyvien opetuslupien hakemusta. Vaasan kristillisen koulun kannatusyhdistys jättää opetusluvan jatkohakemuksen valtioneuvostolle viimeistään kesäkuussa 2025.

Sivistystoimen johtaja CK

Kasvatus- ja opetuslautakunta puoltaa toistaiseksi voimassa olevan opetusluvan myöntämistä Vaasan kristilliselle koululle 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Kasvatus- ja opetuslautakunta puoltaa toistaiseksi voimassa olevan opetusluvan myöntämistä Vaasan kristilliselle koululle 1.8.2026 alkaen.

Opetushallitus on antanut 19.11.2025 seuraavan lausunnon hakijan opetussuunnitelmasta:

Opetushallituksen lausunto CONFIDO Vaasan kristillinen koulu ry:n esi- ja perusopetuksen sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmista ja opiskeluhoitosuunnitelmasta

Lausunnot

- 1.Vakrin perusopetuksen opetussuunnitelmasta
- 2.Vakrin opiskeluhoitosuunnitelmasta
- 3.Vakrin perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmasta
- 4.Vakrin esiopetuksen opetussuunnitelmasta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Opetushallitusta antamaan lausuntonsa CONFIDO-Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus- Österbottens Kristiliga Forstran ry:n hakemukseen liittyen Vaasan kristillisen koulun, Vakrin, esi- ja perusopetuksen sekä valmistavan opetuksen opetussuunnitelmista sekä opiskeluhoitosuunnitelmasta.

1. Lausunto Vakrin perusopetuksen opetussuunnitelmasta

Opetushallitus on antanut perusopetusta varten valtakunnallisen määräyksen opetussuunnitelman perusteista (Opetushallituksen määräykset 102/011/2014 ja 104/011/2014). Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita on niiden julkaisemisen (2014) jälkeen tietyiltä osin muutettu ja täydennetty uusilla muutosmääräyksillä, jotka korvaavat kussakin muutosmääräyksessä mainittujen kohtien osalta alkuperäisen määräyksen. Muutokset ja lisäykset vuoden 2014 opetussuunnitelman perusteisiin löytyvät Opetushallituksen sivuilta (<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/perusopetuksen-opetussuunnitelman-perusteet>)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (POPS) ajantasainen versio löytyy ePerusteista (<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/tiedot>). Paikallinen opetussuunnitelma tulee laatia opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti, eikä paikallisessa opetussuunnitelmassa saa olla kirjauksia, jotka ovat ristiriidassa perusteissa annettujen määräysten kanssa. Opetussuunnitelman perusteiden kussakin pääluvussa määrätään, mitä paikallisessa opetussuunnitelmassa tulee päättää ja kuvata. Paikallinen opetussuunnitelma tulee laatia aina ajantasaisten määräysten mukaisesti.

Lausunnossaan Opetushallitus on kiinnittänyt huomiota erityisesti siihen, että lausuttavana oleva paikallisen eli opetuksen järjestämislopua hakevan tahon opetussuunnitelma vastaa opetussuunnitelman perusteita ja että opetussuunnitelmasta löytyvät keskeiset asiat, jotka opetussuunnitelman perusteissa määrätään paikallisesti päätettäväksi, linjattavaksi ja kirjattavaksi. Oppilaiden oikeusturvan kannalta on välttämätöntä, että paikallinen opetussuunnitelma pohjautuu voimassa olevaan Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden määräykseen.

Yleistä

Vaasan kristillisen koulun, Vakrin, opetussuunnitelma on osittain linjassa Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kanssa, mutta valitettavasti siinä on merkittäviä puutteita ja virheitä. Erityisen ongelmallista on oppiaineiden tavoitteiden ja sisältöjen kirjaaminen, jota ei kaikilta osin ole toteutettu Opetushallituksen määräysten mukaisesti. Opetussuunnitelmasta myös puuttuu joitakin tavoitteita ja sisältöjä.

OPH on antanut velvoittavana noudatettavat muutosmääräykset OPH-5042-2020 (16.12.2020) ja OPH-172-2023 (18.1.2023), jotka tulee sellaisinaan sisällyttää paikalliseen opetussuunnitelmaan. Muutosmääräykset koskevat mm. perusopetuksen päättöarvioinnin kriteereitä sekä arviointikriteereitä kuudennen vuosiluokan päätteeksi. Opetussuunnitelman perusteiden mukaan opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa, mitkä ovat kunkin oppiaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt vuosiluokilla 1–9. Nyt koulu on täsmentänyt myös opetuksen tavoitteita opetussuunnitelmassaan vuosiluokilla 1–2, 3–6 ja 7–9. Tätä ei tule tehdä. Opetuksen tavoitteet tulee säilyttää sellaisenaan, kuten edellä on todettu. Vakrin opetussuunnitelmassa joissakin oppiaineissa esimerkiksi kuudennen vuosiluokan lukuvuosiarviointiin tarkoitetut arviointikriteerit on kirjattu myös vuosiluokille 3–5, mikä ei ole tarkoitus. Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointiin liittyen opetussuunnitelmassa on virheellisiä ja tulkinnanvaraisia kirjauksia, jotka voivat merkittävästi vaikuttaa oppilaan oikeusturvaan. Opetussuunnitelmassa todetaan mm. *”Tarvittaessa opetettavaa ainetta eriytetään ja valitaan aineen keskeisistä sisällöistä painopistealueita oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan”*. Jää epäselväksi, mitä kirjauksen *painopistealueilla* ja *yksilöllisillä* tarpeilla täsmällisesti tarkoitetaan. Kirjauksesta voi saada käsityksen, että kysymyksessä olisi erityiset painoalueet ja oppilaan yksilölliset tavoitteet, jotka eivät kumpikaan ole enää opetussuunnitelman perusteiden mukaisia käsitteitä ja toimintatapoja. Opetushallitus korostaa, että oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi on aina koulun tehtävä. Esimerkiksi kirjaus siitä, että *”Luokalle jätetään ensisijaisesti vain, mikäli huoltaja ja oppilas näkee tämän asianmukaisena”* on vastoin perusopetusasetusta ja opetussuunnitelman perusteiden määräystä.

Vakrin tuntijakoa ja kieliohjelmia koskevat kirjaukset ja siinä käytetyt käsitteet ovat epäselviä ja ristiriitaisia. Vakrin valinnaisista tunteista on opetussuunnitelmassa kirjauksia siellä täällä ja jää jossain määrin epäselväksi, miten ne suhteutuvat uskonnon opettamiseen ja mistä resurssista tunnit järjestetään. Ovatko valinnaiset tunnit aidosti valinnaisia siten, että oppilas voi valita, osallistuuko hän näiden tuntien opetukseen vai ei?

Koska Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 on tullut useita muutosmääräyksiä, ajantasaiset opetussuunnitelman perusteet löytyvät vain ePerusteista. Olisi hyvä, jos paikallisen opetussuunnitelman laadinnassa noudatettaisiin ePerusteiden rakennetta, otsikoita ja sisältöalueita. Paikallisen opetussuunnitelman tulee olla linjassa opetussuunnitelman perusteiden kanssa, eikä paikallisissa kirjauksissa saa olla tulkintoja tai sellaista soveltamista, joka ei ole perusopetuslain, asetusten ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisia. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistukseen liittyvä muutosmääräys OPH-531-2025 on huomioitu sitä koskevassa opetussuunnitelman perusteiden pääluvussa seitsemän, mutta opetussuunnitelmaa ei ole kaikilta osin päivitetty vastaamaan tuen uudistuksen myötä muuttuneita toimintatapoja ja käsitteitä. Kirjauksissa on myös joitakin epäselviä ja ristiriitaisia tulkintoja.

Kun opetussuunnitelmassa on sivuja yli kaksi tuhatta, herää kysymys, kuinka käyttökelpoinen työväline se on arjessa ja kuinka siihen on edellytyksiä perehtyä. Huomio kiinnittyy myös lukuisiin kirjoitusvirheisiin.

Alla on kuvattu tarkemmin ja yksityiskohtaisemmin Vakrin opetussuunnitelmasta tehtyjä havaintoja.

Tuntijako ja kieliohjelma

Koulun tuntijakotaulukossa taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit on vuosiluokilla 1–6 sijoitettu suoraan kaikille yhteiseen opetukseen jakautuen kuvataiteen ja käsityön kesken. Vuosiluokilla 7–9 taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit on jätetty oppilaalle kokonaan valinnaiseksi resurssiksi vuosiluokille 8 (2 vvt) ja 9 (3 vvt).

Taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien resurssin käyttöä vuosiluokkien 8–9 osalta on avattu tuntijakotaulukon alla lyhyesti otsikon Valinnaiset aineet alla siten, että valittavat taide- ja taitoaineiden tuntien kokonaisuudet näyttäisivät olevan rajattu vain osaan taide- ja taitoaineista. Opetushallitus huomauttaa, että opetuksen järjestäjän valitsema ratkaisu ei ole tasa-arvoinen oppilaiden oman valinnan näkökulmasta katsottuna. Kyseisessä listauksessa ilmenee myös ristiriitaa luvun 13 kanssa. Taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käyttö tulee selkiyttää ja korjata.

Lisäksi Opetushallitus huomauttaa, että ilmaisutaito ei ole kaikille yhteinen taide- ja taitoaine, joten taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien resurssista ei voida asettaa valittavaksi ko. oppimäärää, joka on paikallisesti määritelty. Ko. oppimäärä tulee asettaa valittavaksi valinnaisten aineiden resurssista.

Opetushallitus pyytää Vaasan kristillistä koulua täsmentämään ja korjaamaan miten taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit asetetaan valittavaksi kaikille yhteisten taide- ja taitoaineiden kesken ja korjaamaan otsikon ko. valinnaisuuden resurssin mukaiseksi.

Lisäksi Opetushallitus huomauttaa, että perusopetuksessa käytetään muotoa taide- ja taitoaineet erotuksena lukio-opetuksen taito- ja taideaineista. Tämä olisi hyvä korjata läpi koko paikallisen opetussuunnitelman.

Valinnaisten aineiden tuntiresurssin käyttöä on kuvattu koulun tuntijaossa siten, että vuosiluokilla 1–6 valinnaiset aineet on tuntijakotaulukossa ilmoitettu sijoitetun matematiikkaan ja äidinkieleen (4. vslk) ja historiaan (6 vslk). Lisäksi vuosiluokilla 7–9 valinnaisia aineita tarjotaan tuntijaon mukaan vuosiluokilla 8 (3 vvt) ja vuosiluokalla 9 (2vvt). Tämän lisäksi taulukosta ilmenee, että vuosiluokalle 7 on sijoitettu 1 vvt valinnaisten aineiden resurssista kohdennettua kaikille yhteistä ATK-kurssin opiskelua.

Opetushallitus huomauttaa, että valinnaisten aineiden resurssista järjestettävä opetus ei voi kohdentua kaikille yhteiseen opetukseen vaan tähän tulee järjestää paikallinen oma resurssi. Lisäksi ATK-opetus tulee kuvata paikallisena kaikille yhteisenä oppiaineena myös arvioinnin osalta.

Mikäli ko. oppimäärät halutaan järjestää valinnaisten aineiden resurssista, tulee ATK-kurssi, matematiikka, äidinkieli ja historia olla oppilaalle aidosti valinnaisia paikallisesti määriteltyjä oppimääriä, ja näistä eri oppimääristä tulee olla kuvaukset luvussa 13 perusteiden mukaisesti kuvattuna. Nyt näin ei ole.

Lisäksi Opetushallitus huomauttaa, että tukiopetus ei ole oppilaalle valinnaista opiskelua. Matematiikan tuki tulee järjestää perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvun 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki mukaisena opetuksena.

Koulun tuntijaon ja koulun valinnaisuuden kuvausten välillä on ristiriitaa. Esimerkiksi tuntijakotaulukon seliteosassa mainittuja Vakri-tunteja ei ole kuvattu. Jää epäselväksi, mitä ko. oppimäärän opetus on ja mistä tuntiresurssista opetus järjestetään. Nämä puutteet tulee korjata koulun tuntijakoon ja valinnaisuuden kuvaukseen; Miten opetustunnit jaetaan taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien ja valinnaisten aineiden kesken, sekä mitkä ovat oppilaalle tarjottavat valinnaiset aineet ja mille vuosiluokille niiden opetus sijoittuu.

Koulun tuntijaossa todetaan, että B1-ruotsi on kaikille pakollinen luokalta 6 lähtien. Koulussa on kuitenkin mahdollisuus valita A2-ruotsi. A2-ruotsia opiskelevien oppilaiden ei tarvitse opiskella B1-ruotsia. Perusopetuslaissa ei käytetä käsitettä pakollinen oppiaine. Laissa kerrotaan, mitä oppiaineet

ovat kaikille yhteistä. Tämä kohta tulee korjata vastaamaan POPS2014:ää ja perusopetuslakia. Tuntijaosta puuttuu valtioneuvoston tuntijakoasetuksessa oleva taulukon alapuolella oleva teksti, jossa on viitteet 1–4 liittyen tuntijakotaulukkoon. Teksti ja viitenumerointi tulee lisätä.

Englannin kielen valinnaiset aineet

Koulu kertoo tuntijakoa käsittelevän tekstin yhteydessä tarjoavansa kahta englannin kieleen liittyvää yhden vuosiviikkotunnin laajuista valinnaista ainetta. Opetussuunnitelman valinnaisia aineita käsittelevässä tekstissä kyseiset englannin valinnaiset aineet eivät ole mukana taulukoissa eivätkä niiden laajuus ja tarkat nimet käy tekstistä ilmi. Samoin opetussuunnitelmasta puuttuu kuvaus, mitkä ovat englannin valinnaisten aineiden tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet.

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi

Arviointi ja yhteistyö huoltajien kanssa

Luvun alaluvussa Lukuvuositodistus kuvataan sekä lukuvuositodistusta että päättötodistusta. Selkeyden vuoksi nämä olisi hyvä kuvata omana lukunaan. Samaan lukuun liittyen Opetushallitus huomauttaa, että käyttäytymisen arviointi sisällytetään oppilaan todistuksiin, pl. päättötodistus ja erotodistus. Erillisellä liitteellä voidaan eritellä tarkemmin, mikäli katsotaan tarpeelliseksi. Tämä olisi hyvä selkiyttää ko. lukuun. Todistusten liitteitä ei myöskään määritellä lukuvuosikohtaisesti lukuvuosisuunnitelmassa vaan osana koulun opetussuunnitelmaa. Tämä tulee korjata.

Arvioinnista tiedottaminen

Luvussa kuvataan, miten oppilaat ja huoltajat saavat tietoa arvioinnin periaatteista ja arviointikäytännöistä. Kohdassa Itsearviointi kuvataan, että työskentely on osa oppiaineen arviointia, ja että ”oppilaat arvioivat omaa työskentelyään itsearvioinnin avulla osana oppiainetta”. Lauseesta voi saada väärän käsityksen, joten sitä tulee selkiyttää, mitä tarkoitetaan. Perusteiden mukaan opettaja arvioi oppilaan työskentelyn osana oppiainetta.

Valinnaisten aineiden arviointi

Vakrin tulee selkiyttää koulun opetussuunnitelmaan, mitä valinnaisuutta koulussa on tarjolla ja kuvata se perusteiden mukaisesti. Valinnaisia aineita on tuntijaossa sijoitettu vuosiluokille 4 ja 6, sekä vuosiluokille 7–9. Tässä luvussa mainitaan ainoastaan vuosiluokat 8–9. Edellä esitetyn mukaan Opetushallitus toteaa, että Vaasan kristillisessä koulussa ei valinnaisten aineiden arviointia kuvata sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa, tarjonnan ollessa puutteellisesti kuvattu. Valinnaisuuden selkiyttämisen yhteydessä tulee myös valinnaisten aineiden arvioinnin kuvaus kuvata perusteiden edellyttämällä tavalla.

Opinnoissa eteneminen, vuosiluokalta siirtyminen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt

Luvussa kuvataan, että ”Luokalle jätetään ensisijaisesti vain, mikäli huoltaja ja oppilas näkee tämän asianmukaisena” sekä ”Tarvittaessa oppilas voidaan jättää vuosiluokalle yhteistyössä huoltajan kanssa”. Kuvaukset ovat vastoin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita ja ne tulee korjata.

Käyttäytymisen arviointi

Luvussa 6.13.1 kuvataan käyttäytymisen arviointia ja koulun opetussuunnitelmassa mainitaan seuraavaa ”Käyttäytymisen arvioinnin tavoitteet nousevat koulun arvoista sekä perusopetuksen yleisistä arvoista ja tavoitteista”. Tavoitteita ei kuitenkaan avata tarkemmin eikä niitä löydy koulun opetussuunnitelmasta. Arvioinnin perustana olevat kriteerikuvaukset sen sijaan on kuvattu. Käyttäytymisen arvioinnissa jää vielä epäselväksi, miten paikallisesti käyttäytymiselle asetetut tavoitteet toteutuvat, sillä arviointi perusopetuksessa toteutetaan suhteessa tavoitteisiin. Tämä tukee korjata koulun opetussuunnitelmaan.

Erityinen tutkinto

Perusopetuslain 38 §:ssä säädetyn erityisen tutkinnon voi järjestää se, jolla on lupa järjestää perusopetusta. Mikäli opetuksen järjestäjä ei järjestä erityistä tutkintoa, tulee tälle olla erityisen painavat syyt. Erityisen tutkinnon kuvaus puuttuu koulun opetussuunnitelmasta ja tulee korjata.

Todistusten liitteet

Koulun opetussuunnitelmassa mainitaan, että ”Todistusten liitteet voivat olla käyttäytymisen arviointi ja työskentelytaidot. Mikäli liitteitä annetaan, määritellään ne lukuvuosi-kohtaisesti lukuvuosisuunnitelmassa”. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuitenkin edellytetään, että liitteet sisällytetään koulun opetussuunnitelmaan.

Kieleen ja kulttuuriin liittyvät erityiskysymykset

Kielitietoisuuteen perehtymiseksi suositellaan OPH:n tuotetta kielitietoisuus-alustaa: Monilukutaitoa kielitietoisesti, jonka johdantoluennosta ja moninaisista vihjeistä saa modernin, kunnon kuvan kielitietoisesta opetuksesta Monilukutaitoa kielitietoisesti eri oppiaineissa – tietoa ja työtapoja | Opetushallitus

S2-oppimäärää opiskelevien oppilaiden määritelmä ei ole POPS 2014 mukainen, joten se tulee korjata (enää ei puhuta äidinkielen tasoisesta taidosta). Oppimissuunnitelma-termiä ei myöskään enää käytetä oppimisen tuen muutosten myötä.

Saamamme tiedon mukaan Vaasan kaupunki ei enää tarjoa oman äidinkielen opetusta säästötoimien vuoksi, joten tämä seikka tulee tarkistaa.

Kaksikielinen opetus

Koulu kertoo opetussuunnitelmassaan, että koulussa ei järjestetä kaksikielistä opetusta mutta kuvaa, kuinka ruotsin kieltä käytetään osana musiikin, kuvataiteen, liikunnan tai käsityön opetusta vuosiluokilla 1–6. Koulu kutsuu toimintaa ruotsin arkikielen harjoitteluksi. Koulu toteaa realistisesti, että toiminta ei ole kaksikielistä opetusta. Opetushallitus toteaa, että POPS2014:n luku 11 Kaksikielinen opetus ei tällä hetkellä mahdollista tämän tyyppistä opetusta toisella kotimaisella kielellä. Koulun tekemä kehittämistyö kaksikielisen opetuksen kehittämiseksi on arvokasta. Koulu voisi mainita tässä kohtaa opetussuunnitelmassaan, että kyseessä on kielikylypymäinen opetus ja että kyseessä voisi olla luvussa 11 todettu kestoltaan lyhyempi kielikylypohjelma, joka katsotaan perusteissa kuuluvaksi muun kaksikielisen opetuksen piiriin. Vaasan kristillinen koulu on saanut valtionavustusta kaksikielisen opetuksen ja kielikylypytoiminnan laajentamiseen viime vuosina. Kuvattu toiminta on Kansalliskielistrategian ja valtionavustushaun käyttötarkoitusten mukaista.

Valinnaisuus perusopetuksessa

Vaasan kristillisen koulun opetussuunnitelmassa kuvataan oppilaan valinnaisuutta siten, että muodostuu ristiriitaa tuntijaossa ilmoitetun kanssa.

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

Vuosiluokilla 1–6 taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit on sijoitettu suoraan kaikille yhteiseen opetukseen. Sen sijaan vuosiluokilla 8–9 taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit on asetettu oppilaille valinnaisiksi tunneiksi siten, että vuosiluokalla 8 oppilas valitsee yhden 2vvt laajuisen taide- ja taitoaineen kokonaisuuden, ja vuosiluokalla 9 yhden 3 vvt laajuisen taide- ja taitoaineen kokonaisuuden. Valittavat taide- ja taitoaineet kuvataan kuitenkin 1 vvt laajuisina kokonaisuuksina ja vain kotitalous 2 vvt laajuisena kokonaisuutena. Kuvauksesta ei käy ilmi, miten oppilas valitsee yhden taide- ja taitoaineen kokonaisuuden, jos sen laajuus on vain 1 vvt eikä esimerkiksi 3 vvt, kuten vuosiluokalla 9 tulisi olla.

Taide- ja taitoaineiden opetusta ei ole tarpeen kuvata kursseina, sillä opetus jatkaa kaikille yhteisen oppimäärän opiskelua oppilaan valitseman tuntimäärän mukaan. Riippumatta siitä, miten opetustunnit jaetaan koulun lukuvuoden aikana, käytetään opinnoista ko. taide- ja taitoaineen nimitystä.

Opetushallitus myös huomauttaa, että perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan paikallisen opetussuunnitelman luvussa 13.4 tulisi kuvata taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käytöstä lisäksi se, mitkä ovat kunkin taide- ja taitoaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt niillä vuosiluokilla, joilla näiden oppiaineiden opetustunnit muodostuvat osittain tai kokonaisuudessaan taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista. Koulun opetussuunnitelmassa on kerrottu, että tavoitteet ja sisällöt on kuvattu luokka-asteen 7–9 kohdalla. Oppiaineiden osuudesta ei kuitenkaan käy ilmi, mitä ovat kunkin taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien aikana opiskeltavat vuosiluokittain kohdennetut tavoitteet ja keskeiset sisällöt vuosiluokilla 8–9. Vain vuosiluokkien 7 osuus on kuvattuna.

Valinnaiset aineet

Vaasan kristillisessä koulussa ei kuvata vuosiluokilla 3–9 oppilaille tarjottavien valinnaisten aineiden oppimääriä ja laajuuksia perusteiden edellyttämällä tavalla. Valinnaisten oppimäärien (valinnaiset aineet) osalta paikallisessa opetussuunnitelmassa tulisi muun muassa kuvata, mikä on kunkin valinnaisen aineen nimi ja laajuus sekä vuosiluokat, joilla kutakin valinnaista ainetta tarjotaan. Paikallista opetussuunnitelmaan tulee myös täsmentää, mitkä ovat kunkin valinnaisen aineen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä mistä kunkin valinnaisen aineen oppimäärä muodostuu.

Vuosittain voidaan erillisellä tiedotteella täsmentää valinnaisten aineiden tarkempia, mahdollisesti vaihtuvia sisältöjä, mikäli tämä katsotaan olevan oppilaan valinnan kannalta oleellista.

Opetushallitus pyytää täten täsmentämään POPS2014 kirjausten mukaisesti valinnaisten oppimäärien (valinnaiset aineet) kuvaukset:

- mikä on kunkin valinnaisen aineen nimi ja laajuus sekä vuosiluokat, joilla kutakin valinnaista ainetta tarjotaan
- mitkä ovat kunkin valinnaisen aineen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain
- selkiyttämään lukua 13.4 kokonaisuutena siltä osin, miten valinnaisia aineita tarjotaan oppilaan oman valinnan mukaisesti.

Lisäksi Opetushallitus huomauttaa, että valinnaisten aineiden (9vvt vuosiluokilla 1–9) tuntiresurssia (VNA286/2024) ei voida käyttää kaikille yhteisen oppiaineen opetuksen toteuttamiseen. Kaikille yhteiseen oppiaineeseen (oppimäärään) tulee osoittaa paikallinen oma resurssi. Tällaisia oppimääriä on Vaasan kristillisen koulun opetussuunnitelmassa valinnaisuuden kohdalla kuvatut va-matematiikka, historia, äidinkieli (ja kirjallisuus) sekä ATK-kurssi, jotka tuntijaossa on sijoitettu kaikille oppilaille yhteiseen opetukseen ilman valinnan mahdollisuutta. Näiden oppimäärien pl. ATK-kurssi arviointi on myös kuvattu olevan ”o = osana oppiaineen arvosanaa”, mikä ei valinnaiselle aineelle ole mahdollista.

Kaikille yhteistä paikallista oppiainetta (ATK-kurssi) määriteltessä, on hyvä huomioida, että kaikille yhteisen oppiaineen (oppimäärän) nimen lisäksi tulee koulun opetussuunnitelmassa kuvata oppimäärän tehtävä, ympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet, ohjaus, eriyttäminen ja tuki, osaamisen arviointi sekä tavoitteet ja keskeiset sisällöt.

Opetushallitus huomauttaa, että valinnaisten aineiden resurssista järjestettävä opetus tulee olla oppilaille aidosti valinnaista ja oppimäärät tulee kuvata Vaasan kristillisen koulun opetussuunnitelmaan perusteissa edellytetyn mukaisesti. Mikäli paikallisesti päätetty ATK-kurssi oppiaine halutaan muuttaa valinnaiseksi aineeksi, tulee oppimäärä kuvata samoin kuin muutkin valinnaiset aineet (oppimäärät), joista oppilas voi valita kullekin vuosiluokalle haluamansa oppimäärän. Oppimäärät tulee kuvata vuosiluokittain; mitä valinnaisia oppimääriä oppilaalla on valittavissa kullakin vuosiluokalla 4 sekä 6–9, jolloin niitä on koulun tuntijaossa kuvattu tarjottavan.

Opetushallitus pitää erittäin ongelmallisena tapaa, jossa mahdolliset valinnaisten oppimäärien kuvaukset on sijoitettu lukuun 16.9. Luvussa, jossa tulisi kuvata vuosiluokkien 7–9 kaikille yhteiset oppiaineet, kuvataan nyt vuosiluokkien 7–9 oppimäärien lisäksi myös paikallisesti määriteltyjä oppimääriä, joista osa todennäköisesti on valinnaisia oppimääriä ja osa taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja. Kokonaisuus on sekava, eikä lukijalle jää selkeää kuvaa siitä, minkä laajuisia oppimääriä oppilaan on millekin vuosiluokalle mahdollista valita ja miten valinta tapahtuu. Myös oppimäärien arviointien kuvauksissa on puutteita.

Valinnaisuuden kokonaisuus tulee kokonaisuudessaan selkiyttää Vaasan kristillisen koulun opetussuunnitelmaan.

Lisäksi Opetushallitus pohtii, missä on VAKRI-oppimäärän kuvaus, jota tuntijaon täsmennyksen yhteydessä on ilmoitettu olevan tarjolla 1 vvt vuosiluokalla 8, ja 1 vvt vuosiluokalla 9. Tuntijaossa tälle ei ole osoitettu omaa resurssia eikä oppimäärää ole kuvattu valinnaisten aineiden edellyttämällä tavalla. Jää epäselväksi, mikä oppimäärä koulun tarjoama VAKRI kokonaisuudessaan on. Myöskään luvussa 16.9 ei ole tästä täydentävää kuvausta

Siirtymävaiheet

Koulun luku 14.3 Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaihe ei sisällä kaikilta osin ePerusteiden vuosiluokkien 3–6 tekstiä 2. ja 3. luokan siirtymävaiheesta. Kielisuihkuja koskeva osuus puuttuu ja se tulee lisätä. Sama teksti tulee olla myös 1. ja 2. luokan siirtymävaiheessa.

Koulun luku 14.3 Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaihe ei sisällä kaikilta osin ePerusteiden vuosiluokkien 3–6 tekstiä 2. ja 3. luokan siirtymävaiheesta. Kielisuihkuja koskeva osuus puuttuu ja se tulee lisätä. Sama teksti tulee olla myös 1. ja 2. luokan siirtymävaiheessa.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, S2

S2-oppimäärän oikea nimi on suomi toisena kielenä ja kirjallisuus. Tätä nimitystä tulee käyttää tai lyhennettä S2, ei muita versioita.

S2-opetusjärjestelyt-kohdassa tulee puhua S2-opetuksen ja suomen kieli ja kirjallisuus -opetuksen yhteistyöstä, ei äidinkielen tunneista.

Kun puhutaan eri oppiaineille tyypillisistä kielenkäytön tavoista, puhutaan tiedonalojen kielistä. Kielitietoinen opetus on ollut tavoitteena perusopetuksessa alaluokilla v. 2016 alkaen ja kielitietoisen opetuksen tavoite koskee kaikkea opetusta.

Yksittäisten oppilaiden S2-opetusta eriytetään (ei mukauteta).

Osaamisen arviointi luokilla 3–6 ja 7–9: Maahanmuuttotilanteen oppilaan arviointi voi olla sanallista koko perusopetuksen ajan päättötodistusta lukuun ottamatta.

Omasta äidinkielestä tulee käyttää nimitystä oma äidinkieli, sillä kotikieli antaisi liian suppean kuvan ko. kielen käyttömahdollisuuksista.

Vieraat kielet

Yleisenä kommenttina Opetushallitus toteaa, että koulun kaikissa kielten oppimäärien opetussuunnitelmissa on hyvä olla väliotsikointi ennen opetuksen tavoitteesta kertovaa tekstiä. Kokonaisuuden hahmottamisen takia on hyvä laittaa väliotsikoksi kaikkiin oppimääriin tavoitealue tähän tapaan: Kasvu kulttuuriseen monimuotoisuuteen ja kielitietoisuuteen ja sen alapuolelle Opetuksen tavoite. Nyt koulun opetussuunnitelmassa opetuksen tavoitteet ovat samalla fontilla kuin muut otsikot, mikä ei ole johdonmukaista lukijan näkökulmasta

Vuosiluokat 1–2

Englanti, A1-oppimäärä

Koulun opetussuunnitelmasta puuttuu POPS2014:n teksti Kielikasvatus, joka tulee lisätä. Koulun tekemän oman tarkennuksen tulee erottua selkeästi perusteiden tekstistä.

Väliotsikon Englannin kielen A-oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 1-2 alla oleva teksti ei ole voimassa ja se tulee poistaa. Kyseisen tekstin alapuolella on tarpeettomasti sama asia kahteen kertaan. Väliotsikon Englanti, A1-oppimäärä (luokka 1–2) alla olevan tekstin otsikointi ei vastaa POPS2014:ää ja se tulee korjata. Teksti sijoittaminen uudestaan tähän kohtaan on tarpeetonta toistoa. Sama teksti löytyy jo aiemmin koulun opetussuunnitelmasta.

Väliotsikko Sisältöalue ja laaja-alaisen osaamisen alueet puuttuvat opetussuunnitelmasta ja ne tulee lisätä. Nyt opetussuunnitelmassa on sisältöalueet väärän väliotsikon alla. Esimerkiksi sisältöalue S4 on virheellisesti väliotsikon Kielenopiskelutaidot alla.

Vuosiluokat 3–6

Koulun opetussuunnitelmassa oppiaineen tehtävää kuvaavan tekstin alapuolella on teksti, josta puuttuu väliotsikko Kielikasvatus, joka on POPS2014:stä. Sen tulee erottua koulun omista tarkennuksista jollain tavalla.

Väliotsikko Sisältöalue ja laaja-alaisen osaamisen alueet puuttuvat opetussuunnitelmasta ja ne tulee lisätä. Opetussuunnitelmassa eri tavoitteiden sisältöalueet ovat kriteeritaulukon alla vuosiluokilla 7–9. Sisältöalueista kertovan tekstin otsikkona on virheellisesti esimerkiksi pelkästään Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen mutta väliotsikko Sisältöalue puuttuu. Opetushallitus kehottaa noudattamaan ePerusteiden rakennetta koulun opetussuunnitelmassa.

ePerusteiden sisältöalueen S3 teksti on kokonaisuudessaan koulun opetussuunnitelman vuosiluokkien 3–6 tavoitteissa T7-T11. Koulun opetussuunnitelmassa tulee tarkentaa sisältöalueen S3 perusteiden tekstistä ainoastaan se osa, joka koskee kyseisiä tavoitetta. Esimerkiksi tavoitteen T10 taito tulkita tekstejä sisältöalue ei voi sisältää kirjoittamisen taitoihin liittyviä sisältöjä.

Opetussuunnitelmassa on nimetty virheellisesti vuosiluokkien 3–6 kohdalla oleva kriteeritaulukko. Taulukkoa tulee käyttää 6. vuosiluokan lukuvuosidistukseen arvosanaa muodostettaessa. Taulukon nimi tulee vaihtaa vastaamaan ePerusteita.

Vuosiluokkien 3–6 tavoitteesta T2 puuttuu maininta, että tavoitetta ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena ja Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.

Vuosiluokat 7–9

Englanti, A1-oppimäärä

Koulun opetussuunnitelmassa oppiaineen tehtävää kuvaavan tekstin alapuolella on teksti, josta puuttuu väliotsikko Kielikasvatus, joka on POPS2014:stä. Sen tulee erottua koulun omista tarkennuksista jollain tavalla.

Väliotsikko Sisältöalue ja laaja-alaisen osaamisen alueet puuttuvat opetussuunnitelmasta ja ne tulee lisätä. Opetussuunnitelmassa eri tavoitteiden sisältöalueet ovat kriteeritaulukon alla vuosiluokilla 7–9. Sisältöalueista kertovan tekstin otsikkona on virheellisesti esimerkiksi pelkästään Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen mutta väliotsikko Sisältöalue puuttuu. Opetushallitus kehottaa noudattamaan ePerusteiden rakennetta koulun opetussuunnitelmassa.

ePerusteiden sisältöalueen S3 teksti on kokonaisuudessaan koulun opetussuunnitelman vuosiluokkien 7–9 tavoitteissa T6-T10. Koulun opetussuunnitelmassa tulee tarkentaa sisältöalueen S3 perusteiden tekstistä ainoastaan se osa, joka koskee kyseisiä tavoitetta. Esimerkiksi tavoitteen T9 taito tulkita tekstejä sisältöalue ei voi sisältää kirjoittamisen taitoihin liittyviä sisältöjä.

Opetussuunnitelmassa on nimetty virheellisesti vuosiluokkien 7–9 kohdalla oleva kriteeritaulukko. Taulukkoa tulee käyttää päättöarvosanaa muodostettaessa. Taulukon nimi tulee vaihtaa vastaamaan ePerusteita.

Ranska, B2-oppimäärä

Koulun opetussuunnitelmassa oppiaineen tehtävää kuvaavan tekstin alapuolella on teksti, josta puuttuu väliotsikko Kielikasvatus, joka on POPS2014:stä. Sen tulee erottua koulun omista tarkennuksista jollain tavalla.

Väliotsikko Sisältöalue ja laaja-alaisen osaamisen alueet puuttuvat opetussuunnitelmasta ja ne tulee lisätä. Opetussuunnitelmassa eri tavoitteiden sisältöalueet ovat kriteeritaulukon alla. Sisältöalueista kertovan tekstin otsikkona on virheellisesti esimerkiksi pelkästään Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen mutta väliotsikko Sisältöalue puuttuu. Opetushallitus kehottaa noudattamaan ePerusteiden rakennetta koulun opetussuunnitelmassa.

ePerusteiden sisältöalueen S3 teksti on kokonaisuudessaan koulun opetussuunnitelman vuosiluokkien 8–9 tavoitteissa T3-T7. Koulun opetussuunnitelmassa tulee tarkentaa sisältöalueen S3 perusteiden tekstistä ainoastaan se osa, joka koskee kyseistä tavoitetta. Esimerkiksi tavoitteen T6 taito tulkita tekstejä sisältöalue ei voi sisältää kirjoittamisen taitoihin liittyviä sisältöjä.

Kriteeritaulukko on nimetty virheellisesti opetussuunnitelmassa. Taulukkoa tulee käyttää päättöarvosanaa muodostettaessa. Taulukon nimi tulee vaihtaa vastaamaan ePerusteita.

Saksa, B2-oppimäärä

Koulun tuntijaossa mainitaan B2-saksan kuuluvan koulu kieliohjelmaan vaihtoehtona B2-ranskalla. Opetussuunnitelmasta puuttuu B2-saksan paikallinen opetussuunnitelma. Jos koulu tarjoaa B2-saksaa vapaaehtoisena kielenä, tulee siihen oppimäärään laatia opetussuunnitelma.

Toinen kotimainen kieli, ruotsi

Vuosiluokat 1–2

Ruotsin kielen A2-oppimäärä mainitaan koulun opetussuunnitelman sisällysluettelossa vuosiluokkien 1–2 kohdalla. Koulun tuntijaon mukaan A2-ruotsi alkaa 4. luokalta. Kohta tulee korjata.

Vuosiluokat 3–6

Ruotsin kieli, A2-oppimäärä

Koulun opetussuunnitelman tarkennus väliotsikon Ohjaus, eriyttäminen ja tuki ruotsin kielen A-oppimäärässä tulee korjata vastaamaan 1.8.2025 voimaan astunutta ePerusteiden lukua 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tukea ja ePerusteiden luvussa 4.3.2 Työtavat kuvattua eriyttämisen osuutta.

Opetussuunnitelman A2-ruotsin arviointia koskevassa osuudessa todetaan, että arvioinnissa voidaan käyttää alaluokilla arvioinnin apuna Eurooppalaiseen viitekehysten pohjautuvaa kehittyvän kielitaidon asteikkoa. Lukijalle jää tässä kohdassa epäselväksi, millä perusteella oppilas arvioidaan 6. vuosiluokan lukuvuosidistukseen. POPS2104:ssä ei käytetä käsitettä aluokat. Nämä tulee tarkentaa. Opetussuunnitelmassa on kriteeritaulukko, jossa kuvataan hyvän osaamisen tai arvosanan 8 kriteeri. Taulukko ei ole ollut voimassa 1.8.2023 jälkeen. Sen tilalle tulee laittaa voimassa oleva 6. vuosiluokan lukuvuosiarvioinnin kriteeritaulukko.

Väliotsikko Sisältöalue ja laaja-alaisen osaamisen alueet puuttuvat opetussuunnitelmasta ja ne tulee lisätä. Opetussuunnitelmassa eri tavoitteiden sisältöalueet ovat kriteeritaulukon alla vuosiluokilla 3–6. Sisältöalueista kertovan tekstin otsikkona on virheellisesti esimerkiksi pelkästään Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen mutta väliotsikko Sisältöalue puuttuu. Opetushallitus kehottaa noudattamaan ePerusteiden rakennetta koulun opetussuunnitelmassa.

Vuosiluokkien 3–6 tavoitteesta T2 puuttuu maininta, että tavoitetta ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena ja Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia. Tavoitteet T7 ja T8 puuttuvat opetussuunnitelmasta. Opetushallitus on linjannut, että ePerusteiden kielten eri oppimäärien opetuksen tavoitteet tulee olla mukana jokaisella vuosiluokalla. Jo 4. luokasta lähtien tavoitteena on, että oppilaat oppivat käyttämään kohdekieltä suullisessa vuorovaikutuksessa ja kirjoittamaan lyhyitä vuoropuheluita sekä käyttämään kohteliaisuuden ilmauksia.

ePerusteiden sisältöalueen S3 teksti on kokonaisuudessaan koulun opetussuunnitelman vuosiluokkien 3–6 tavoitteissa T7-T11. Koulun opetussuunnitelmassa tulee tarkentaa sisältöalueen S3 perusteiden tekstistä ainoastaan se osa, joka koskee kyseistä tavoitetta. Esimerkiksi tavoitteen T10 taito tulkita tekstejä sisältöalue ei voi sisältää kirjoittamisen taitoihin liittyviä sisältöjä.

Opetussuunnitelmassa on nimetty virheellisesti vuosiluokkien 3–6 kohdalla oleva kriteeritaulukko. Taulukkoa tulee käyttää 6. vuosiluokan lukuvuosidistukseen arvosanaa muodostettaessa. Taulukon nimi tulee vaihtaa vastaamaan ePerusteita.

Ruotsin kieli, B1-oppimäärä

Koulun opetussuunnitelmasta puuttuu B1-ruotsin kohdalta POPS2014:n tekstit Oppiaineen tehtävä ja Kielikasvatus, Ne tulee lisätä. Väliotsikko Opiskelun tavoitealueet tulee korjata vastaamaan POPS2014:ää ja ePerusteita. Opetussuunnitelmassa käytetään käsitettä erityisopetus, joka ei vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä. Käsite tulee korjata.

Opetussuunnitelmasta puuttuu laaja-alaisen osaamisen alueet. Ne tulee lisätä. Samoin POPS2014:n mukaiset väliotsikot puuttuvat.

Opetussuunnitelmassa olevan taulukon yläpuolella oleva otsikko tulee korjata vastaamaan ePerusteita. Taulukon alapuolella olevien sisältöalueen kuvauksen tekstien paikka tulee olla ennen taulukkoa. Opetushallitus kehottaa noudattamaan ePerusteiden rakennetta. Samoin opetussuunnitelmassa on harhaanjohtavasti sisältöalueet opetuksen tavoitealueista kertovien väliotsikoiden alla. Esimerkiksi opetuksen tavoitteessa T1 sisältöalueen otsikkona on pelkästään Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen mutta väliotsikko Sisältöalue puuttuu.

Vuosiluokat 7–9

Ruotsin kieli, A2-oppimäärä

Koulun opetussuunnitelman tarkennus väliotsikon Ohjaus, eriyttäminen ja tuki ruotsin kielen A-oppimäärässä tulee korjata vastaamaan 1.8.2025 voimaan astunutta ePerusteiden lukua 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tukea ja ePerusteiden luvussa 4.3.2 Työtavat kuvattua eriyttämisen osuutta.

Opetussuunnitelman A2-ruotsin arviointia koskevassa osuudessa todetaan, että arvioinnissa voidaan käyttää alaluokilla arvioinnin apuna Eurooppalaiseen viitekehyksen pohjautuvaa kehittyvän kielitaidon asteikkoa. Lukijalle jää tässä kohdassa epäselväksi, millä perusteella oppilas päättötodistukseen. POPS2104:ssä ei käytetä käsitettä yläluokat. Puhutaan vuosiluokista 7–9. Nämä tulee tarkentaa.

Koulun opetussuunnitelmasta puuttuu vuosiluokilta 7–9 laaja-alaisen osaamisen alueet. Ne tulee lisätä. Samoin ePerusteiden mukaiset väliotsikot Tavoitealue ja siihen liittyvä sisältö sekä Sisältöalue puuttuvat.

Kriteeritaulukko on nimetty virheellisesti opetussuunnitelmassa. Taulukkoa tulee käyttää päättöarvosanaa muodostettaessa. Taulukon nimi tulee vaihtaa vastaamaan ePerusteita.

Opetussuunnitelmassa eri tavoitteiden sisältöalueet ovat kriteeritaulukon alla. Sisältöalueista kertovan tekstin otsikkona on esimerkiksi pelkästään Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen mutta väliotsikko Sisältöalue puuttuu. Opetushallitus kehottaa noudattamaan ePerusteiden rakennetta koulun opetussuunnitelmassa.

Tavoite T6 puuttuu opetussuunnitelmasta vuosiluokalta 7 ja 8. Opetushallitus on linjannut, että ePerusteiden kielten eri oppimäärien opetuksen tavoitteet tulee olla mukana jokaisella vuosiluokalla. Myös vuosiluokilla 7 ja 8 tavoitteena on, että oppilaat oppivat toimimaan aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa kuten esimerkiksi pyytämään apua.

Väliotsikko Sisältöalue ja laaja-alaisen osaamisen alueet puuttuvat opetussuunnitelmasta ja ne tulee lisätä. Opetussuunnitelmassa eri tavoitteiden sisältöalueet ovat kriteeritaulukon alla vuosiluokilla 7–9. Sisältöalueista kertovan tekstin otsikkona on virheellisesti esimerkiksi pelkästään Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen mutta väliotsikko Sisältöalue puuttuu. Opetushallitus kehottaa noudattamaan ePerusteiden rakennetta koulun opetussuunnitelmassa.

ePerusteiden sisältöalueen S3 teksti on kokonaisuudessaan koulun opetussuunnitelman vuosiluokkien 7–9 tavoitteissa T6-T10. Koulun opetussuunnitelmassa tulee tarkentaa sisältöalueen S3 perusteiden tekstistä ainoastaan se osa, joka koskee kyseistä tavoitetta. Esimerkiksi tavoitteen T9 taito tulkita tekstejä sisältöalue ei voi sisältää kirjoittamisen taitoihin liittyviä sisältöjä.

Opetussuunnitelmassa on nimetty virheellisesti vuosiluokkien 7–9 kohdalla oleva kriteeritaulukko. Taulukkoa tulee käyttää päättöarvosanaa muodostettaessa. Taulukon nimi tulee vaihtaa vastaamaan ePerusteita.

Vuosiluokka 7

Ruotsin kieli, B1-oppimäärä

Koulun opetussuunnitelmassa käytetään harhaanjohtavasti lyhennettä vt vuosiviikkotunneista. Opetushallitus käyttää lyhennettä vvt.

Koulun opetussuunnitelmasta puuttuvat laaja-alaisen osaamisen alueet. Ne tulee lisätä. Samoin ePerusteiden mukaiset väliotsikot Tavoitealue ja siihen liittyvä sisältö sekä Sisältöalue puuttuvat. Opetussuunnitelmassa on harhaanjohtavasti sisältöalueet opetuksen tavoitealueista kertovien väliotsikoiden alla. Esimerkiksi opetuksen tavoitteessa T1 sisältöalueen otsikkona on pelkästään Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen mutta väliotsikko Sisältöalue puuttuu. Opetushallitus kehottaakin noudattamaan ePerusteiden rakennetta koulun opetussuunnitelmassa.

Vuosiluokat 8–9

Ruotsin kieli, B1-oppimäärä

Koulun opetussuunnitelmasta puuttuvat vuosiluokilta 8–9 laaja-alaisen osaamisen alueet. Ne tulee lisätä. Samoin ePerusteiden mukaiset väliotsikot Tavoitealue ja siihen liittyvä sisältö sekä Sisältöalue puuttuvat. Tavoitteiden T1-T9 otsikossa on vuosiluokan 8 kohdalla tarpeettomasti suluissa oleva teksti vuosiluokat 8–9. Sama koskee vuosiluokan 9 olevaa otsikkoa.

Opetussuunnitelmassa eri tavoitteiden sisältöalueet ovat kriteeritaulukon alla vuosiluokilla 8–9. Sisältöalueista kertovan tekstin otsikkona on esimerkiksi pelkästään Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen mutta väliotsikko Sisältöalue puuttuu. Opetushallitus kehottaa noudattamaan ePerusteiden rakennetta koulun opetussuunnitelmassa.

Opetussuunnitelmassa on nimetty virheellisesti vuosiluokkien 8–9 kohdalla oleva kriteeritaulukko. Taulukkoa tulee käyttää päättöarvosanaa muodostettaessa. Taulukon nimi tulee vaihtaa vastaamaan ePerusteita.

Vuosiluokan 9 tavoitteeseen T1 tehty paikallinen tarkennus ”syvennyttään” on epätarkka. Lukijalle jää epäselväksi, mihin syvennyttään.

Matematiikka

Tavoitteet ovat jaettuina eri vuosiluokille ja niitä on tarkennettu/sanoitettu uudelleen. Se on kuitenkin tehty varsin hyvin, ilman että tavoitteita on laskettu.

Arvioinnin osalta tavoitteiden muuttaminen/sanoittaminen uudelleen aiheuttaa ristiriidan OPS:n perusteiden arviointiluvun ohjeen kanssa. On kuitenkin huomioitava, että opetussuunnitelman perusteiden arviotikriteereiden laadinnassa nähtiin myös tarpeelliseksi muuttaa opetuksen tavoitteet oppimisen tavoitteiksi, ennen eri arvosanojen kuvausten kirjoittamista. Tämä huomioiden Vaasan kristillisen koulun opetussuunnitelma on matematiikan osalta pääpiirteittäin opetussuunnitelman perusteiden mukainen ja mahdollistaa opetuksen toteuttamisen.

Ympäristöoppi ja biologia

Ympäristöoppi 1–2 vs1:

Paikallisesti on kohdennettu vuosiluokkien 1–2 keskeisiä sisältöjä kunkin tavoitteen alle paikallisin tarkennuksin, jotka pääosin samansisältöisiä eri tavoitteissa. Jäin pohtimaan, tulevatko kaikki keskeiset sisältöalueet opetetuksi vuosiluokkien 1–2 aikana?

Vuosiluokat 3–6:

Paikallisesti on kohdennettu vuosiluokkien 3–6 keskeisiä sisältöalueita kunkin tavoitteen alle. Keskeisten sisältöalueiden paikalliset kohdennukset on kirjattu pääsääntöisesti samansisältöisiä kullekin vuosiluokalle ja kunkin tavoitteen alle, joissa kyseinen sisältöalue perusteissa esiintyy. Huomioitava on, että paikalliset tarkennukset sisältöalueisiin eivät näin ollen yksiselitteisesti vastaa perusteiden tavoitekirjauksia. Opetushallitus pyytää tarkentamaan ja täsmentämään paikallisia

tarkennuksia näiltä osin. Lisäksi valtakunnalliset 6. vuosiluokan arviointikriteerit toistuvat jokaisella vuosiluokalla 3–6, vaikka ne on tarkoitettu vain 6. vuosiluokan lukuvuosiarviointiin.

Biologia ja maantieto:

Kohdassa ohjaus ja eriyttäminen ei ole huomioitu tuen uudistusta. Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tai oppilaskohtaisilla tukitoimilla ei voi poiketa perusopetuksen oppimäärästä eikä paikallisen opetussuunnitelman mukaisista tavoitteista. Oppilaalla on aina oikeus saada opetusta sen mukaan, mitä vuosiviikkotuntien määrästä säädetään. Oppilasta ei voi siirtää painopisteittäin etenevään opetukseen noin vain. Lisäksi kielitietoinen opetus koskee kaikkia oppilaita, ei vain maahanmuuttajataustaisia. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueita ei ole avattu.

Paikallisesti on kohdennettu vuosiluokkien 7–9 keskeisiä sisältöalueita kunkin tavoitteen alle. Keskeisten sisältöalueiden paikalliset kohdennukset on kirjattu pääsääntöisesti samansisältöisiä kullekin vuosiluokalle ja kunkin tavoitteen alle, joissa kyseinen sisältöalue perusteissa esiintyy. Huomioitava on, että paikalliset tarkennukset sisältöalueisiin eivät näin ollen yksiselitteisesti vastaa perusteiden tavoitekirjauksia.

Esimerkiksi Biologiassa 7. vuosiluokalla T6 tavoitteen alla on paikallinen tarkennus: Ohjataan oppilasta havaitsemaan ihmisen vaikutusta luontoon ja muutoksia luonnossa sekä ekosysteemipalveluiden merkityksiä. Paikallisesti 7. vuosiluokalle on tarkennettu S6 sisältöaluetta: ”Seitsemännellä luokalla tutustutaan kestävän kehityksen periaatteisiin”. Tämä sisältöalueen (S6) tarkennus ei vastaa edellä esitettyyn paikalliseen tarkennukseen T6 tavoitteen alla. Lisäksi tämä sama paikallinen kirjaus S6:ssa toistuu esimerkiksi T1:ssä, T2:ssa tai T9:ssä, joihin sisältöalueen paikallinen tarkennus ei sovi.

Esimerkiksi maantiedossa 7. vuosiluokalla T2 tavoitteen (ohjata oppilasta tutkimaan luonnonmaantieteellisiä ilmiöitä sekä vertailemaan luonnonmaisemia Suomessa ja muualla maapallolla) alla on nostettu sisältöalueita S2, S3 ja S4, joihin ei ole paikallisia tarkennuksia (lähestytäänkö kyseistä tavoitetta näiden sisältöalueiden kautta lainkaan 7. vuosiluokalla?). Lisäksi kyseisen tavoitteen paikallinen tarkennus S6 sisältöalueeseen ”pohditaan omia kulutusvalintoja ja toimintaa vastuullisena kansalaisena” ei vastaa lainkaan tavoitteeseen. Opetushallitus pyytää tarkentamaan ja täsmentämään paikallisia tarkennuksia näiltä osin. Lisäksi valtakunnalliset päättöarviointin kriteerit toistuvat jokaisella vuosiluokalla 7–9 vaikka ne on tarkoitettu vain päättövaiheen arviointiin.

Terveystieto

Päättöarviointin kriteerit on jaettu eri vuosiluokille 7–9. Päättöarviointin kriteereitä on myös muokattu. Valtakunnallisen OPS:n ja paikallisen tarkennuksen suhde ei tule tarkasti esille. Opetussuunnitelmasta ei saa selvää, minkä tavoitteiden ja sisältöjen mukaan kullakin vuosiluokalla opetetaan ja opiskellaan sekä toteutuuko opetus ja oppimisen arviointi opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Uskonto

Vaasan kristillisen koulun opetussuunnitelma sisältää evankelisluterilaisen uskonnon oppimäärän kuvauksen.

Oppiaineen eri vuosiluokkakokonaisuuksien kuvausten kokonaisuudessa paikalliset uskonnonopetuksen järjestämiseen viittaavat tarkennukset ovat osin ristiriidassa lainsäädännön ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kanssa. Esimerkiksi jokaiseen vuosiluokkakokonaisuuteen sisältyvässä, kaikkia uskonnon oppimääriä yhteisesti koskevassa alaluvussa ”Oppiaineen tehtävä” viitataan uskonnonopetukseen kristillisenä kasvatuksena, mikä viittaa samalla opetuksen uskonnolliseen sitouttavuuteen. Paikallisten tarkennusten perusteella jää epäselväksi, onko koulussa mahdollista saada uskonnon eri oppimäärien opetusta perusopetuslain ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Koska paikallisesta opetussuunnitelmasta ei ole mahdollista yksitulkintaisesti saada selvää, minkä tavoitteiden ja sisältöjen mukaisesti evankelisluterilaista uskontoa oppilaille opetetaan eri vuosiluokilla, ei ole myöskään mahdollista arvioida, onko paikallinen evankelisluterilaisen oppimäärän kuvaus opetussuunnitelman perusteiden mukainen. Paikallisten kirjausten kokonaisuus

sisältää viitteitä evankelisluterilaisen uskonnon oppimäärän pohjalta järjestettyyn, mutta yleisemmin kristillisyyteen painottuvaan uskonnonopetukseen.

Opetushallitus huomauttaa, että katsomusaineiden opetus tulee järjestää perusopetuslain ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Perusopetuslain ja opetussuunnitelman perusteiden mukaan uskonto jakautuu eri oppimääriin. Oppilaalla on oikeus opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen siinä uskonnon oppimäärässä, jota hän opiskelee. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kaikissa kristinuskoon viittaavissa uskonnon oppimäärissä huomioidaan kristinuskon sisäinen monimuotoisuus. Paikallisesti tarkennetulla evankelisluterilaisen uskonnon opetussuunnitelmakuvauksella ei kuitenkaan voi esimerkiksi korvata muita kristinuskon suuntausten mukaisesti nimettyjä uskonnon oppimääriä kuten ortodoksinen uskonto, katolinen uskonto, adventistinen uskonto tai helluntailiikkeen uskonto. Lisäksi Opetushallitus huomauttaa, että Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan opetus on oppilaita uskonnollisesti ja katsomuksellisesti sitouttamatonta.

Paikallisen opetussuunnitelman eri vuosiluokkakokonaisuuksien kuvauksiin on alaluvun ”Oppiaineen tehtävä” yhteyteen lisätty paikalliset uskonnon opiskelun tavoitteet oppilaalle. Opetushallitus huomauttaa, että Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa on määritelty vuosiluokkakokonaisuuksittain opetuksen tavoitteet, jotka opetuksen järjestäjän tulee paikallisessa opetussuunnitelmassa kohdentaa vuosiluokittain.

Evankelisluterilaisen uskonnon oppimäärän vuosiluokkien 1–2 monialaisia oppimiskokonaisuuksia koskevista paikallisista kirjauksista jää epäselväksi, mitä opetuksen järjestäjä tarkoittaa tässä yhteydessä monialaisilla oppimiskokonaisuuksilla ja miten niitä toteutetaan.

Oppimisen arviointia koskevat kirjatukset kaikissa vuosiluokkakokonaisuuksissa on korjattava vastaamaan Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Kirjatukset sisältävät lukuisia epäselvyyksiä, puutteita ja tulkinnanvaraisuutta, jotka liittyvät siihen, mihin oppiaineen tavoitteisiin arviointi perustuu eri vuosiluokilla, eri vuosiluokkien lukuvuosiarviointiin ja todistuksiin sekä kuudennen vuosiluokan ja päättöarvioinnin kriteerien käyttöön eri vuosiluokkien arvioinnissa. Opetushallitus huomauttaa, että Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan oppilaan oppimista ohjataan ja osaamista arvioidaan aina suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa eri oppiaineille määriteltyihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettuihin tavoitteisiin, ellei oppiaineen oppimäärää ole rajattu. Kuudennen vuosiluokan ja päättöarvioinnin kriteerit on sisällytetty paikalliseen opetussuunnitelmaan siten, että syntyy epäselvyys, miten ja millä vuosiluokilla niitä käytetään arvioinnissa. Paikallisessa opetussuunnitelmassa kuudennen vuosiluokan arviointikriteereihin sisältyvät arvosanakriteerit on sisällytetty myös vuosiluokkien 3–5 kuvauksiin ja päättöarvioinnin arvosanakriteerit kaikille vuosiluokille 7–9.

Paikallisesta opetussuunnitelmasta puuttuvat kaikkia uskontojen oppimääriä koskevat keskeisten sisältöalueiden (S1-S3) kuvaukset.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa eri vuosiluokkakokonaisuuksissa kaikki opetuksen tavoitteet on kohdennettu kaikille vuosiluokille. Eri vuosiluokkien kuvaukset eroavat toisistaan siten, että sekä tavoitteita että sisältöjä on paikallisesti tarkennettu vuosiluokittain. Opetussuunnitelmassa jää epäselväksi, mikä paikallisesti uudelleen muotoiltujen ja tarkennettujen tavoitteiden ja sisältöjen suhde on opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin opetuksen tavoitteisiin ja keskeisiin sisältöihin. Esimerkiksi vuosiluokalla 3 opetuksen tavoite T8 ”ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin” sisältää paikallisen tarkennuksen ”Ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisten opetusten tunnistamiseen ja eri uskontoja yhdistävien eettisten periaatteiden nimeämiseen”, joka ei vastaa opetussuunnitelman perusteiden tavoitetta T8. Tavoitteiden yhteyteen kirjattujen paikallisesti tarkennettujen sisältöjen yhteyttä tavoitteeseen on myös monin paikoin vaikeaa nähdä. Esimerkiksi em. tavoitteen T8 yhteyteen on sisältöjen paikalliseksi tarkennukseksi vuosiluokalla 3 kirjattu: ”Kirkkovuoden suurimmat juhlat, perinteet sekä niihin liittyvä musiikki” ja vuosiluokalla 5: ”Tutustutaan kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin keskeisiin juhliin, kirjoituksiin ja pyhiin paikkoihin.”

Paikallisessa opetussuunnitelmassa epäselvää on paikoin myös se, mitä oppiaineen kaikille oppimäärille yhteisissä tavoitteissa tarkoitetaan ”opiskeltavalla uskonnolla”. Esimerkiksi vuosiluokalla 7 tavoite T2 ”ohjata oppilasta syventämään tietojaan opiskeltavasta uskonnosta ja sen vaikutuksista”

(joka evankelisluterilaisen uskonnon oppimäärässä koskee evankelisluterilaisuutta ja kristinuskoa) on paikallisesti tarkennettu muotoon: ”Seitsemännellä luokalla tavoite on ohjata oppilasta syventämään tietojaan käsiteltävistä maailmanuskunnoista ja niiden vaikutuksista - -” Tavoitteen yhteyteen on lisäksi paikallisesti sisällytetty eri maailmanuskontoihin liittyviä sisältöjä.

Kokonaisuutena edellä todettu johtaa siihen, että opetussuunnitelmasta ei saa selvää, minkä tavoitteiden ja sisältöjen mukaan kullakin vuosiluokalla opetetaan ja opiskellaan sekä toteutuuko opetus ja oppimisen arviointi opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa mainitaan uskonto-oppiaineen yhteydessä (ks. esim. luku 1.4) ”Vakri-tunnit”, mutta kyseisen valinnaisaineen tarkemmat opetussuunnitelman perusteiden edellyttämät kuvaukset puuttuvat.

Elämänkatsomustieto

6. vuosiluokan arviointikriteerit on esitetty siten, että voi jäädä käsitys, että niitä sellaisenaan sovelletaan vuosiluokkakokonaisuuden kaikilla vuosiluokilla. Sama pätee päättöarvioinnin kriteerien esitykseen.

Historia ja yhteiskuntaoppi

Historia

Paikalliset arviointikriteerit vuosiluokittain on otettu 6. vuosiluokan lukuvuosiarvioinnin kriteereistä. Arviointikriteereitä ei tulisi sellaisenaan soveltaa 5. luokalla.

Yhteiskuntaopissa on toimittu samoin lukuvuosiarvioinnin kriteerien suhteen eli sijoitettu myös 5. vuosiluokalle.

Myös 7–9 vuosiluokilla päättöarvioinnin kriteerit on jaettu eri vuosiluokille. Esimerkiksi 7. luokan historian arvioinnissa käytetään päättöarvioinnin kriteereitä. Kohdassa ohjaus ja eriyttäminen ei ole huomioitu tuen uudistusta. Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tai oppilaskohtaisilla tukitoimilla ei voi poiketa perusopetuksen oppimäärästä eikä paikallisen opetussuunnitelman mukaisista tavoitteista. Oppilaalla on aina oikeus saada opetusta sen mukaan, mitä vuosiviikkotuntien määrästä säädetään. Oppilasta ei voi siirtää painopisteittäin etenevään opetukseen noin vain. Lisäksi kielitietoinen opetus koskee kaikkia oppilaita, ei vain maahanmuuttajataustaisia.

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueita ei ole avattu.

Yhteiskuntaoppi

Paikallisissa tarkennuksissa paljon toistoa. Päättöarvioinnin kriteerit tulisi sellaisenaan liittää opetussuunnitelmaan. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueita ei ole avattu.

Kuvataide

Vakrin opetussuunnitelman voi tulkita antavan edellytykset perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 kuvataide-oppiaineen oppimäärän mukaiselle opetukselle vuosiluokilla 1–2 ja 3–6.

Taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien (5 vvt) osoittamista vuosiluokilla 7–9 musiikkiin, kuvataiteeseen, käsityöhön, liikuntaan ja käsityöhön tulisi selkiyttää opetussuunnitelmassa.

Vakrin opetussuunnitelmassa todetaan muun muassa (s. 135), että ”Yläkoulussa: 8. luokalla oppilaat valitsevat yhden taide- ja taitoaineen valinnaisen (2 vvt) 9. luokalla oppilaat valitsevat yhden taide- ja taitoaineen valinnaisen (3 vvt)”. Taito- ja taideaineen kaikille yhteinen opetus jatkuu taulukon (s. 135) mukaan oppilaan valintaan perustuen vuosiluokilla 8 ja 9 taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien puitteissa siten, että oppilas opiskelisi taide- ja taitoainetta 2 vvt vuosiluokalla 8 ja 3 vvt vuosiluokalla 9. Opetussuunnitelmasta ei käy ilmi, mitkä ovat kunkin taide- ja taitoaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt niillä vuosiluokilla, joilla näiden oppiaineiden opetustunnit muodostuvat osittain tai kokonaisuudessaan taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista. Mikä olisi esimerkiksi oppilaan vuosiluokalla 9 valitseman kaikille yhteisesti opiskeltava 3 vuosiviikkotunnin laajuinen taide- ja taitoaine. Lausuttavana olevasta opetussuunnitelmassa ei kuvata, minkä laajuisesti kaikille yhteistä kuvataide-oppiainetta olisi mahdollista opiskella oppilaan valintaan perustuen vuosiluokalla

8 ja vuosiluokalla 9. Sivulta 135 todetusta voi tulkita, että kuvataidetta olisi mahdollista opiskella vuosiluokilla 8–9 taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien puitteissa 1 vuosiviikkotunnin laajuisesti ("Valittavat taide- ja taitoaineet yläkoulussa: kuvataide 1 vvt), mutta samalla sivulla olevassa taulukossa oppilaalle valittavaksi valinnaisen taide- ja taitoaineen laajuudeksi vuosiluokalla 8 todetaan 2 vvt ja vuosiluokalla 9 laajuus olisi 3 vvt. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 mukaisesti koulutuksen järjestäjän tulee muun muassa päättää opetussuunnitelmassaan, miltä osin taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja osoitetaan taide- ja taitoaineiden oppimääriin jakamalla näitä tunteja taide- ja taitoaineiden kesken. Myös paikallista tuntijakoa olisi tarpeellista tarkentaa siltä osin, miten taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja osoitetaan taide- ja taitoaineiden oppimääriin jakamalla näitä tunteja taide- ja taitoaineiden kesken.

Vakrin opetussuunnitelmasta puuttuvat vuosiluokilla 8 ja 9 annettavan kuvataide-oppiaineen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt. Taide- ja taitoaineiden oppimäärät muodostuvat oppiaineen vähimmäistuntimäärästä ja mahdollisista taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista.

Opetushallitus toteaa, että opetuksen järjestäjän tulee päättää ja kuvata opetussuunnitelmassaan, mitkä ovat kunkin taide- ja taitoaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt niillä vuosiluokilla, joilla näiden oppiaineiden opetustunnit muodostuvat osittain tai kokonaisuudessaan taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista.

Käsityö

Koulun opetussuunnitelmassa on käsityö-oppiaineen osalta kullakin vuosiluokalla 1–7 paikallisesti täsmennetty sekä opetuksen tavoitteita, että niihin liittyviä sisältöalueita pääsääntöisesti monipuolisesti ja kattavasti.

Opetushallitus kiinnittää kuitenkin huomiota, että poikkeuksena tästä on vuosiluokkakokonaisuuden 1–2 tavoitteiden ja sisältöalueiden täsmennysten kuvaukset, joissa on kuvattu kattavasti tekstiilityön työtapojen toteutumisen osuus materiaaleineen, ja vain vähäisessä määrin teknisen työn työtapojen toteutumisen osuutta. Opetushallitus pyytää huomioimaan, että käsityön opetuksessa käytetään tasaveroisesti sekä teknisen työn että tekstiilityön työtapoja ja monipuolisesti käsityön eri materiaaleja ja työmenetelmiä vuosiluokalta 1 alkaen kullakin vuosiluokalla.

Käsityön opetusta toteutetaan asianmukaisissa ja turvallisissa tiloissa, joissa työvälineet ja materiaalit edistävät käsityön opetuksen tavoitteiden saavuttamista.

Opetushallitus myös toteaa, että kuvatessaan käsityön opetussuunnitelman paikallisia täsmennyksiä, käytetään Vaasa kristillisessä koulussa käsityön materiaaleista ja lujuusominaisuuksista kovin suppeita määritelmiä. Opetushallitus pyytää huomioimaan, että perusteet eivät määrittele käytettävien materiaalien ominaisuuksia ja mikäli näitä halutaan paikallisesti täsmentää, voisi määritelmää laajentaa 'kovien' ja 'pehmeiden' lisäksi myös muihin materiaalien ominaisuuksien kuvauksiin, sillä kyseenomaisella kuvauksella rajataan laajan oppiaineen monipuolisista materiaaleista vain pientä osaa käytettäväksi.

Taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien (5 vvt) osoittamista vuosiluokilla 7–9 musiikkiin, kuvataiteeseen, käsityöhön, liikuntaan ja käsityöhön tulisi selkiyttää opetussuunnitelmassa.

Vakrin opetussuunnitelmassa todetaan muun muassa (s. 135), että "Yläkoulussa 8. luokalla oppilaat valitsevat yhden taide- ja taitoaineen valinnaisen (2 vvt) 9. luokalla oppilaat valitsevat yhden taide- ja taitoaineen valinnaisen (3 vvt)". Taito- ja taideaineen kaikille yhteinen opetus jatkuu taulukon (s. 135) mukaan oppilaan valintaan perustuen vuosiluokilla 8 ja 9 taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien puitteissa siten, että oppilas opiskelisi taide- ja taitoainetta 2 vvt vuosiluokalla 8 ja 3 vvt vuosiluokalla 9.

Koulun opetussuunnitelmasta ei käy ilmi, mitkä ovat kunkin taide- ja taitoaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt niillä vuosiluokilla, joilla näiden oppiaineiden opetustunnit muodostuvat osittain tai kokonaisuudessaan taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista. Mikä olisi esimerkiksi oppilaan vuosiluokalla 9 valitseman kaikille yhteisesti opiskeltava 3 vuosiviikkotunnin laajuinen taide- ja taitoaine.

Vakrin opetussuunnitelmassa ei kuvata, minkä laajuisesti kaikille yhteistä käsityö-oppiainetta olisi mahdollista opiskella oppilaan valintaan perustuen vuosiluokalla 8 ja vuosiluokalla 9. Sivulta 135 todetusta voi tulkita, että käsityötä olisi mahdollista opiskella vuosiluokilla 8-9 taide- ja taitoaineiden

valinnaisten tuntien puitteissa 1 vuosiviikkotunnin laajuisesti ("Valittavat taide- ja taitoaineet yläkoulussa: käsityö 1 vvt), mutta samalla sivulla olevassa taulukossa oppilaalle valittavaksi valinnaisen taide- ja taitoaineen laajuudeksi vuosiluokalla 8 todetaan 2 vvt ja vuosiluokalla 9 laajuus olisi 3 vvt. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 mukaisesti opetuksen järjestäjän tulee muun muassa päättää opetussuunnitelmassaan, miltä osin taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja osoitetaan taide- ja taitoaineiden oppimääriin jakamalla näitä tunteja taide- ja taitoaineiden kesken. Myös paikallista tuntijakoa olisi tarpeellista tarkentaa siltä osin, miten taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja osoitetaan taide- ja taitoaineiden oppimääriin jakamalla näitä tunteja taide- ja taitoaineiden kesken.

Vakrin opetussuunnitelman vuosiluokilla 8 ja 9 annettavan käsityö-oppiaineen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt puuttuvat. Taide- ja taitoaineiden oppimäärät muodostuvat oppiaineen vähimmäistuntimäärästä ja mahdollisista taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista. Opetushallitus toteaa, että opetuksen järjestäjän tulee päättää ja kuvata opetussuunnitelmassaan, mitkä ovat kunkin taide- ja taitoaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt niillä vuosiluokilla, joilla näiden oppiaineiden opetustunnit muodostuvat osittain tai kokonaisuudessaan taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista.

Opetushallitus toteaa lisäksi, että koulun opetussuunnitelman sivulta 2254 alkavat kuvaukset ovat paikallisesti päätettyjen yhteistä oppiainetta syventävien valinnaisten aineiden kuvauksia, sillä oppimäärät on nimetty paikallisesti, ja kuvattu vain osaa kaikille yhteisen oppiaineen tavoitteista. Tällä tavoin kuvatut oppimäärät eivät jatka kaikille yhteisen oppiaineen opetusta valitun tuntimäärän mukaisesti.

Liikunta

Paikalliset kirjaukset ovat OPS2014-perusteiden mukaisia.

Vuosiluokkaistaminen: Paikalliset arviointikriteerit vuosiluokittain (vuosiluokilla 3–6 ja 7–9) ovat kopioita valtakunnallisista kriteereistä vuosiluokkakokonaisuuksien (6 vlk- ja päättöarvioinnin kriteerit/9 vlk) päätteeksi.

Jää epäselväksi, pidetäänkö koulussa Move!-mittauksia, koska vuosiluokkaistamisissa (5. ja 8. vuosiluokilla) ei mittauksista mitään mainintaa. Move!-n kaikki mittausosiot pohjautuvat, kuitenkin, liikunnan OPS2014-perusteiden tavoitteisiin.

Esimerkiksi 3–6 vuosiluokat / Fyysinen toimintakyky -sisältöalue: Liikunnan opetukseen valitaan tehtäviä, joiden avulla tutustutaan myös oman toimintakyvyn arviointiin. Valtakunnallisen fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä Move!-n mittaukset tehdään niin, että ne tukevat 5. vuosiluokalla koulussa järjestettäviä laajoja terveystarkastuksia.

Yhteenveto

Edellä kuvatuin perusteluin CONFIDO Vaasan kristillinen koulu ry:n perusopetuksen opetussuunnitelma ei nykyisessä muodossaan anna edellytyksiä opetuksen järjestämiseen Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Myöskään Vakrin opiskeluhoitosuunnitelma ei täytä sille asetettuja kriteereitä.

Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta 3 §:ssa toteaa seuraavaa: Opetuksen järjestämisluvan mukaan erityiseen maailmankatsomukseen perustuvassa opetuksessa oppilaille annetaan myös opetuksen perustana olevaan maailmankatsomukseen perustuvia arvoja, tietoja, taitoja ja valmiuksia painottavaa opetusta läpäisyperiaatteella. Erityiseen kasvatustieteeseen perustuvassa opetuksessa käytetään asianomaiseen kasvatustieteeseen kuuluvia pedagogisia ratkaisuja. Toiminnan, kasvatuksen ja opetuksen tulee noudattaa perusopetukselle asetettuja yleisiä kasvatustavoitteita ja opetukselle asetettuja tavoitteita, sitouttamatta tiettyyn opetuksen taustalla olevaan maailmankatsomukseen tai kasvatustieteeseen taustalla olevaan arvo- tai kasvatustieteeseen näkemykseen. Opetushallitus toteaa, että asetuksen teksti on velvoittavaa. Opetussuunnitelman, sekä kasvatuksen ja opetuksen Confidon Vaasan kristillisessä koulussa tulee noudattaa kaikilta osin lainsäädäntöä ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita.

Opetushallitus toteaa, että Opetushallituksesta johtuvasta syystä luvun 5.6 viimeinen kappale, Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta, on puuttunut julkaistusta Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteesta (ePeruste) välillä 13.2.-9.9.2025. Tämä on huomioitu opetussuunnitelmaa koskevassa lausunnossa. Mahdollisilla puutteilla kyseisissä paikallisesti päätettäviä asioita koskevissa kirjauksissa ei ole vaikutusta opetussuunnitelmasta annettavaan lausuntoon.

2. Lausunto opiskeluhuoltosuunnitelmasta

Yhteenveto

Vakrin opiskeluhuoltosuunnitelma ei ole kaikilta osin lain ja määräysten mukainen. Suunnitelmaa tulee näiltä osin muokata ja täydentää.

Opetuksen järjestäjän tulee muuttaa tapauskohtaisesti koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän toimintatavat lainmukaisiksi. Lisäksi tulee selventää ja muuttaa lainmukaisiksi toimintatavat tilanteissa, kun tarvitaan perusopetuslain alaista opiskeluhuollon moniammatillista yhteistyötä.

Eri toimintatapojen kuvausten kohdalla lukijalle jää kuva, että opetuksen järjestäjälle ei ole täysin selvää, mitä asioita käsitellään missäkin opiskeluhuoltoryhmässä ja mitkä eri ryhmien tehtävät ovat. Esimerkiksi esiopetusta koskevassa tekstissä on kuvattu monialaisen yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän toimintaa kappaleessa, jossa kuvataan esiopetuksen toimenpiteitä yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi. Toisessa kohtaa tekstiä kuvataan, että huoltajan tai henkilökunnan jäsenen on mahdollista tuoda yksittäistä lasta koskeva asia monialaisen opiskeluhuoltoryhmän pohdittavaksi. Opetuksen järjestäjän tulee kuvata selkeämmin eri opiskeluhuoltoryhmien tehtävät ja toiminta ja muuttaa käytännöt lainmukaisiksi.

Lukijalle jää epäselväksi yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän toimintatavat ja kokoontumistiheys, nyt eri kohdissa asiakirjaa on ristiriitaista tietoa. Lain edellyttämien tehtävien hoitamisen näkökulmasta on merkittävää, kokoontuuko ryhmä 2 krt/vuosi, 2 krt/lukukausi, kuukausittain vai viikoittain.

Esiopetusta koskevasta opiskeluhuoltosuunnitelmasta puuttuu lääkityksen ilmoittamisen käytänteet. Tältä osin suunnitelmaa tulee täydentää.

Opetuksen järjestäjän tulee tarkentaa ja muuttaa lain mukaiseksi kuvaus oppilaan ohjaamisesta opiskeluhuoltopalveluihin.

Suunnitelmassa oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä toimintamallissa kiusaamiseen puuttumisessa kuvataan, että tarpeet, toimenpiteet ja palaverit kirjataan opiskeluhuoltokertomukseen. Kiusaamistilanteissa ei kuitenkaan välttämättä aina perusteta tapauskohtaisesti koottavaa monialaista asiantuntijaryhmää, joten toimintatavat tulee muuttaa näiltä osin lainmukaisiksi.

3. Lausunto Vaasan kristillisen koulun perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmasta

Yhteenveto

Vaasan kristillisen koulun opetussuunnitelma antaa edellytykset perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen opetuksen tarjoamiselle. Opetushallitus huomauttaa kuitenkin seuraavista seikoista: Luvussa 3.2.1 Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus on käytetty opinto-ohjelman sijaan käsitettä oppimissuunnitelma, jota perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ei käytetä. Luvun 3.3 kuvauksessa valmistavan opetuksen jälkeisille opinnoille ei ole mainittu, että mikäli oppilas sijoitetaan ikäkauttaan alemmalle vuosiluokalle, tulee tästä tehdä päätös perusopetuslain 18 §:n nojalla. Luvussa 4.1 Oppimisympäristöt ja työtavat mainitaan opiskeluhuollon sijaan oppilashuolto.

4. Lausunto Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelmasta

Yleisiä huomioita

Lausunnossaan Opetushallitus on kiinnittänyt huomiota aluksi yleisiin huomioihin Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelman osalta.

Paikallisen opetussuunnitelman luettavuudesta opetussuunnitelmateknisesti lukijan kannalta on hankalaa, että paikalliset tarkennukset alalukuihin eivät ole perustetekstin kyseessä olevien alalukujen yhteydessä vaan irrallaan luvun lopussa ja välillä tekstit sijoittuvat keskelle lukuja. Opetussuunnitelmakokonaisuus eli perustetekstin ja paikallisen tekstin sidos ei oikein hahmotu. Mikäli olemassa oleva ratkaisu päädytään pitämään, on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota paikallisten osioiden lukujen otsikointiin, lukujen numerointiin ja lukujen viemiseen sisällysluetteloon. Sisältöluettelosta ei käynyt lainkaan ilmi, mihin kohtaan Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelmaan liittyvät kirjaukset kulloinkin on tehty. Sisällöstä ei niin ikään käynyt ilmi, että esiopetussuunnitelmassa kuvataan perusopetukseen valmistavaa opetusta esiopetusikäisille. Opetushallitus pyytää kiinnittämään huomiota paikallisten osioiden selkeään kuvaamiseen, paikoitellen myös kielenhuoltoon. Paikallisissa osioissa osasta lauseita asian kuvailu jää lopulta epäselväksi esimerkiksi sanojen puuttumisen vuoksi.

Opetushallitus esittää huolen huoltajien etukäteisestä sitoutumisesta Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen arvopohjaan, maailmankatsomukseen ja toimintatapoihin. Opetushallitus huomauttaa vakavasti, että huoltajille ei voida asettaa Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelman mukaista vaatimusta henkilökohtaisesta hyväksymisestä ennen esiopetuspaikan vastaanottamista. Esiopetukseen pitää voida hakea ilman sitoutumista kristilliseen arvopohjaan.

Alla yksityiskohtaisempia huomioita esiopetussuunnitelmasta luvuittain.

Luku 1

Opetushallitus toteaa, että luvusta 1 löytyy pääosin opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määritellyt asiat. Opetushallitus nostaa esille, että paikallisessa suunnitelmassa tulee kuvata, laaditaanko tasa-arvolain sekä yhdenvertaisuuslain mukaiset suunnitelmat osana opetussuunnitelmaa vai erillisinä. Huomioitavaa on, että esiopetuksen osalta on laadittava tasa-arvolain sekä yhdenvertaisuuslain mukaiset suunnitelmat.

Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelma sisältää Perusopetukseen valmistavan opetuksen suunnitelman esiopetuksen osalta. Opetushallitus tuo esiin, että perusopetukseen valmistavan opetuksen sisältöjen tulee pääasiallisesti kirjata Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaan.

Luku 2

Opetushallitus toteaa, että luvusta 2 löytyy osin opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määriteltyjä asioita, mutta esimerkiksi luvusta puuttui kuvaukset oppimiskäsityksestä ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteista sekä näitä mahdollisesti täydentävistä paikallisista painotuksista ja/tai näkökulmista. Lisäksi kuvauksesta ei löytynyt toimenpiteitä, joiden avulla tavoitteiden toteutumista arvioidaan ja kehitetään.

Paikallisessa osuudessa kuvataan Vaasan kristillisen koulun arvoperustaa, joka pohjautuu kristilliseen eli uskonnolliseen maailmankatsomukseen ja arvoihin. Opetushallitus haluaa nostaa esiin, että esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet määrittelee arvoperustan. Paikalliset näkökulmat voivat olla esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden arvoperustaa täydentäviä, mutta ei perusteiden arvoperustaa poissulkevia.

Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelmassa kerrotaan siitä, kuinka esiopetukseen tulevien lasten huoltajien tulee hyväksyä Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen arvopohja ja erityisesti erityiseen maailmankatsomukseen perustuva toiminta ennen esiopetuspaikan vastaanottamista. Opetushallitus huomauttaa, että huoltajille ei voida asettaa Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelman mukaista vaatimusta henkilökohtaisesta hyväksymisestä ennen esiopetuspaikan vastaanottamista. Esiopetukseen pitää voida hakea ilman sitoutumista kristilliseen arvopohjaan.

Luvussa 2.6 paikallisessa osuudessa kuvataan Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen osalta kristillinen eli uskonnollinen arvoperusta ja arvot. Opetushallitus pitää ongelmallisena, että kuvauksessa ei viitata perusteiden määrittelemään arvoperustaan ja miten se huomioidaan paikallisesti. Esimerkiksi paikallisessa opetussuunnitelmassa todetaan: "Esiopetuksessa arvoperusta pohjautuu kristilliselle maailmankatsomukselle. Tämä tarkoittaa sitä, että kristillisiä arvoja ja juhlia pidetään esillä toiminnassa".

Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että vaikka luvussa 2.6 on kuvattu perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä esiopetukseen, ei asia ilmene sisällyksestä mitenkään. Paikalliset kuvaukset tulisi löytää selkeästi, jolloin niiden otsikot on hyvä lisätä sisältöön. Lisäksi opetussuunnitelman rakenteisiin liittyen, on hyvä poistaa perustetekstin suorat lainaukset paikallisesta osuudesta, kuten esimerkiksi lause, joka alkaa "Arvoperusta ja oppimiskäsitys sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteet otetaan huomioon ja niitä..."

Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelmassa todetaan, että lukuvuosi noudattelee pääosin Vaasan esiopetuksen työ- ja loma-aikoja, jotka puolestaan noudattavat monelta osin koulujen työ- ja loma-aikoja. Lisäksi todetaan, että esiopetusaika on yleensä klo 9 -13. Opetushallitus haluaa varmistaa, että Vaasan kristillisen koulun esiopetuksessa noudatetaan perusopetuslakia, jonka mukaan esiopetuksen laajuus on vähintään 700 tuntia eli keskimäärin neljä tuntia päivässä. Esiopetusajan tulee olla säännöllinen ja siten helposti huoltajille ennakoitavissa.

Luku 3

Opetushallitus toteaa, että luvusta 3 löytyy osittain opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määriteltyjä asioita, mutta myös paljon epäselviä kuvauksia paikallisista käytänteistä. Opetushallitus nostaa esiin, että kiusaamisen ennaltaehkäisy on tärkeää ja vastuullista työtä, jota tehdään niin yhteisössä kuin yhteistyössä huoltajien kanssa. Paikallisissa opetussuunnitelman kuvauksissa tulisi näkyä, miten kiusaamista ennaltaehkäistään esiopetuksessa ja miten se näkyy yhteistyössä huoltajien kanssa. Lisätietoa löytyy Opetushallituksen verkkosivuilta Kiusaamisen tunnistaminen ja puuttumisen keinot <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kiusaamisen-tunnistaminen-ja-puuttumisen-keinot>

Luvussa 3 esiintyy jo edellä kuvattua horjuvuutta opetussuunnitelman rakenteissa, kuten esimerkiksi luvussa 3.2 kuvataan Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen oppimisympäristöä. Muuten paikallista osuutta kuvataan luvussa 3.4. Opetushallitus huomauttaa, että esimerkiksi lauseessa "Sekä varhaiskasvatuksen johtaja että esiopetuksen rehtori valvovat, muistuttavat ja käyvät vuorovaikutusta kehittämisestä esiopetuksen opettajan kanssa", on epäselvyyttä. Lisäksi kohtaan, jossa kuvataan esimerkiksi kehittämisen kohteita ja niiden kirjaamista pöytäkirjaan, voisi kuvata ja kirjata kehittämisen kohteiden lisäksi myös kehittämisen tavoitteita. Oppimisympäristöä kuvaavassa paikallisessa osiossa oli lauseita, jotka jäivät epäselviksi. Yhteistyön eri osa-alueiden arvioinnin käytännöt -ensimmäinen kappale vaatii selkeästi kielenhuoltoa. Osasta lauseita puuttuu myös sanoja. Lisäksi lause kaipaa selkeyttämistä: "Keskustelun ja kirjausten avulla saadaan tietoa lapsen kielitaustasta: oman äidinkielen...". Opetushallitus jäi pohtimaan mitä kielitaidolla tässä tarkoitetaan, tämä ei ilmene riittävällä tarkkuudella.

Opetushallitus huomauttaa, että paikallisen osuuden toimintakulttuurin kuvauksesta tulisi ilmetä miten perusteiden luvun 3.1 kehittämisen periaatteiden tavoitteita ja arvioinnin käytänteitä toteutetaan. Paikallisessa esiopetussuunnitelmassa ei ole huomioitu miten kaikille yhteisen esiopetuksen, oppimisen ja oivalluksen ilon, lapsen osallisuuden ja toimijuuden, hyvinvoinnin ja turvallisen arjen kuvaukset näkyvät paikallisen esiopetuksen toteutuksessa.

Opetushallitus nostaa esiin, että sekä varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa että esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa lapsista käytetään sanaa lapsi, ei oppilas. Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelmassa yhteistyön paikallista osuutta kuvaavassa tekstissä lapsista käytetään termiä oppilas, esimerkiksi "Jos oppilas siirtyy varhaiskasvatuksesta esiopetukseen, käydään kyseisen..."

Opetushallitus huomauttaa vakavasti Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelman kirjauksista: "Jokaisen huoltajan kanssa käydään läpi esiopetuksen katsomuksellinen painotus ja muut erityispiirteet. Esiopetukseen tulevien lasten huoltajat hyväksyvät henkilökohtaisesti katsomukselliset erityispiirteet esiopetuksen haettaessa." Opetushallitus pitää hyvin ongelmallisena huoltajan sitouttamista etukäteen Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen kristilliseen arvopohjaan, kristilliseen maailmankatsomukseen ja näistä johdettuihin toimintatapoihin. Opetushallitus huomauttaa, että huoltajille ei voida asettaa Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelman mukaista vaatimusta henkilökohtaisesta hyväksymisestä ennen esiopetuspaikan vastaanottamista. Esiopetukseen pitää voida hakea ilman sitoutumista kristilliseen arvopohjaan.

Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelmassa todetaan, että huoltajilla on oikeus vähintään yhteen henkilökohtaiseen lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaa koskevaan keskusteluun.

Sanoitusta huoltajien oikeudesta ja keskustelujen määrästä olisi hyvä tarkentaa. Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on edistää parhaalla mahdollisella tavalla lapsen kehitystä ja oppimista. Tämä voi vaatia useamman keskustelun.

Opetushallitus huomauttaa paikallisen opetussuunnitelman vastuiden epäselvästä kuvauksesta, esimerkiksi: "Kouluun siirryttäessä varhaiskasvatuksen opettaja vastaa siitä, että tarvittava tieto siirtyy esiopetuksesta perusopetukseen." Opetushallituksen näkemyksen mukaan esiopetuksen opettaja ja viime kädessä päiväkodin johtaja tai koulun rehtori riippuen siitä, missä esiopetusta järjestetään, vastaa tiedonsiirrosta perusopetukseen. Käsitetehorjuvuutta nimikkeiden osalta olisi hyvä tarkentaa.

Luku 4

Opetushallitus nostaa esiin, että luvun 4 sanoituksen on oltava esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen. Esiopetuksessa oppilaasta käytetään sanaa lapsi, opettajana toimii esiopetuksen opettaja sekä oppimissuunnitelma ja opetussuunnitelma tarkoittavat eri asioita. Lisäksi Opetushallitus muistuttaa, että esiopetuksessa lapsille ei aseteta tavoitteita oppimiselle.

Luvun 4 Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet sanoituksen on vastattava Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita.

Luvussa 4 katsomuskasvatuksen järjestämisen tavat ovat osittain ristiriidassa esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kanssa. Esiopetuksen katsomuskasvatus on kaikille esiopetukseen osallistuvilla lapsilla yhteistä toimintaa, sillä esiopetuksen opetus on katsomuksellisesti ja uskonnollisesti sitouttamaton. Opetuksen sisällöt eivät vaadi huoltajalta suostumusta. Opetushallitus huomauttaa, että katsomuskasvatus tulee järjestää esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Luku 5

Luvun 5 osalta voidaan todeta, että kaikki opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määritellyt asiat löytyvät Vaasan kristillisen koulun opetussuunnitelmasta, mutta Opetushallitus kiinnittää huomiota seuraavaksi muutamiin kohtiin, joita tulisi paikallisessa opetussuunnitelmassa täsmentää, jotta ne olisivat esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa esitetyn mukaisia.

Opetushallitus muistuttaa luvun 5.2 paikallisesti päätettyjen asioiden osalta huomiota siitä, että oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä ei tehdä tukea koskevaa hallintopäätöstä.

Luvun 5.3. osalta Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että lääketieteellisen lausunnon saaminen ei ole edellytys tuen suunnittelulle, toteuttamiselle tai tukea koskevan päätöksen tekemiselle. Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelmasta ei käynyt selkeästi ilmi, mistä syystä lausuntojen varmistamisen vastuita oli tuotu esiin.

Luvun 5.3 osalta Opetushallitus muistuttaa myös, että hallintolain mukainen oikeus kuulemiseen ennen tukea koskevan päätöksen tekemistä koskee lasta ja tämän huoltajaa tai laillista edustajaa, ei esiopetuksen opettajaa tai erityisopettajaa. Asianosaisella, kuten huoltajalla on tällöin oikeus ilmaista näkemyksensä päätettävästä asiasta.

Luvun 5.4. osalta Opetushallitus pyytää kiinnittämään huomiota siihen, että perusopetuslain mukaisesti huoltajalle on annettava mahdollisuus osallistua tuen tarpeen arviointiin ja suunnitelma lapsikohtaisen tuen toteuttamisesta on laadittava yhteistyössä lapsen ja huoltajan tai tarvittaessa oppilaan muun laillisen edustajan kanssa. Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelman ilmaus "Esikoulun opettaja on päävastuussa siitä, että huoltaja pidetään mukana prosessissa ja että huoltaja saa tarvitsemansa tiedon lapsikohtaisen tuen kokonaisprosessista" ei kuvaa täysin tätä huoltajan osallisuuden lähtökohtaista periaatetta.

Luvussa 5.5 kuvataan 1.8.2026 voimaastuvan varhennetun oppivelvollisuuden periaate. Vastuiden osalta Opetushallitus muistuttaa, että varhennetun oppivelvollisuuden hallintopäätöksen valmistelussa tulee tehdä yhteistyötä myös perusopetuksen asiantuntijoiden kesken, jotta lapsen oppimisen polku varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen muodostaa lapsen edun mukaisen jatkumon. Varhennetun oppivelvollisuuden osalta huomioitavaa on myös, että varhennetun oppivelvollisuuden tarpeen arviointi tai päätöksen teko ei edellytä lasta hoitavan monialaisen prosessin käynnistämistä.

Luvun 5.5 osalta Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelmassa jää epäselväksi, millaista kirjallista pedagogista arviota edellytetään esiopetuksen poikkeavaan järjestämisen päätöksentekoon liittyen. Opetushallitus muistuttaa, että vaikka päätöstä tehtäessä arvioidaan lapsen kokonaistilannetta, niin esiopetuksessa päätös tulee tehdä nimenomaan lapsen terveydentilaan liittyvistä syistä. Terveydentilan arvioivat terveydenhuollon ammattilaiset, ja hallintopäätöstä tehtäessä tulee huomioida huoltajan hakemuksen mukana toimitettu terveydenhuollon asiantuntijalausunto esiopetukseen osallistumiseen vaikuttavasta tilanteesta.

Vastaavalla tavalla päätöksessä perusopetuksen aloittamisesta vuotta säädettyä myöhemmin tulee huomioida psykologinen ja mahdollinen lääketieteellinen selvitys, eli päätös ei voi perustua pelkästään erityisopettajan ja esiopetuksen opettajan yhteistyönä tekemään kirjalliseen asiakirjaan.

Luku 6

Opetushallitus toteaa, että huomiot yhtenevät esi- ja perusopetuksen osalta, ks. perusopetuksen lausunto.

Luku 7

Luvun 7 osalta Opetushallitus toteaa, että kaikki opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määritellyt asiat löytyvät Vaasan kristillisen koulun opetussuunnitelmasta. Opetushallitus esittää huolen huoltajien etukäteisestä sitouttamisesta Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen arvopohjaan, kristilliseen maailmankatsomukseen ja näistä johdettuihin toimintatapoihin. Huoltajia sitouttavaa toimintaa kuvataan myös luvussa 7. Opetushallitus huomauttaa vakavasti, että huoltajille ei voida asettaa Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelman mukaista vaatimusta henkilökohtaisesta hyväksymisestä ennen esiopetuspaikan vastaanottamista. Esiopetukseen pitää voida hakea ilman sitoutumista kristilliseen arvopohjaan.

Yhteenveto

Opetushallitus toteaa, että Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen esiopetussuunnitelma ei anna sellaisenaan edellytyksiä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen esiopetuksen järjestämiseen. Opetushallitus on listannut havainnot puutteista luvuittain. Opetushallitus on tässä lausunnossaan tuonut esille kohtia, joita tulee korjata ja täsmentää. Opetushallitus pitää erittäin tärkeänä niiden huomioimista sekä esiopetussuunnitelman kirjauksissa että järjestettävässä ja toteutettavassa esiopetuksessa.

Opetushallitus huomauttaa vakavasti Vaasan kristillisen koulun esiopetussuunnitelman kirjauksista koskien huoltajan sitouttamista etukäteen Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen kristilliseen arvopohjaan, kristilliseen maailmankatsomukseen ja näistä johdettuihin toimintatapoihin. Näitä korjattavia kirjauksia löytyi useasta luvusta. Opetushallitus pyytää myös huomioimaan, että uskonnollisille tilaisuuksille, joita kuvaillaan Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen esiopetussuunnitelmassa, tulee tarjota vaihtoehtoja sisältöä.

Opetushallitus nostaa esiin, että opetuksen järjestäjällä on vastuu paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman laadinnasta ja kehittämisestä. Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään esiopetuksen kasvatus- ja opetustyön, opiskeluhoollon, huoltajien ja esiopetuksen yhteistyön sekä esiopetuksen muun toiminnan järjestämisestä ja toteuttamisesta esiopetuksen kansallisten perusteiden pohjalta. Opetussuunnitelma laaditaan siten, että se määrittelee, ohjaa ja tukee esiopetuksen järjestämistä kaikissa esiopetuksen yksiköissä tai toimipaikoissa. Opetuksen järjestäjä ottaa huomioon paikalliset erityispiirteet, lasten tarpeet sekä esiopetusta koskevan arviointitiedon ja kehittämistyön tulokset opetussuunnitelmaa laatiessaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti lähettänyt CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga Uppfostran ry:lle tiedoksi Opetushallituksen lausunnon ja antanut hakijalle mahdollisuuden antaa tarpeelliseksi katsomansa selvityksen.

Tässä yhteydessä hakija oli yhteydessä opetus- ja kulttuuriministeriöön ja toi esiin Opetushallituksen ylläpitämässä ePerusteet -työkalussa ilmenneet ongelmat. Hakija oli laatinut opetussuunnitelmansa käyttäen hyväksi ePerusteet -työkalua ja ottanut siitä sen jälkeen hakemusta varten PDF-muotoisen

kopion. PDF-kopiointi ei kuitenkaan onnistunut ja opetussuunnitelmasta oli jäänyt pois laajoja kokonaisuuksia. PDF-tiedostoon ei siirtynyt kaikki OPS-työkalun näkymän mukaiset perusteiden tekstit, arviointitaulukot, kielikasvatustekstit yms. oikealla ja lainmukaisella tavalla. Näin syntyneet puutteet vaikuttivat merkittävästi Opetushallituksen lausunnon sisältöön sitä heikentävästi.

ePerusteisiin liittyvän ongelman vuoksi *Opetushallitus* antoi 23.1.2026 seuraavan täydentävän lausunnon:

TÄYDENTÄVÄ LAUSUNTO

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt 8.1.2026 Opetushallitukselta täydentävää lausuntoa CONFIDO Vaasan kristillinen koulu ry:n esi- ja perusopetuksen sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmista ja opiskeluhoitosuunnitelmasta.

Opetushallitus on antanut 20.11.2025 Opetus- ja kulttuuriministeriön pyynnöstä lausunnon Vaasan kristillisen koulun, Vakrin opetussuunnitelmasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on toimittanut CONFIDOlle Opetushallituksen lausunnon hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti vastineen laatimista varten. Yhdistys on tuonut esiin huolensa ePerusteiden OPS-työkalun pdf-tiedoston luomiseen liittyviin virheisiin. Pdf-tiedostoon ei ole siirtynyt OPStyökalun näkymän mukaiset perusteiden tekstit, arviointitaulukot, kielikasvatustekstit yms. oikealla ja lainmukaisella tavalla. Koska kysymyksessä on ePerusteisiin liittyvä tekninen ongelma, opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää Opetushallitusta täydentämään 20.11.2025 antamaansa lausuntoa siltä osin kuin se kohdistuu niihin opetussuunnitelmien kohtiin, jotka eivät ole siirtyneet ePerusteista opetussuunnitelman pdf-versioon. Tämän toteutumiseksi ministeriö pyytää, että lausunnon perusteena käytetään nimenomaan ePerusteiden versiota hakijan opetussuunnitelmista.

Opetushallitus toteaa, että CONFIDO Vaasan kristillisen koulun opetuksen järjestämislupahakemukseen liitetty opetussuunnitelma on pdf-versio ePerusteiden Opetussuunnitelma-työkalulla (jäljempänä OPS-työkalu) laaditusta opetussuunnitelmasta. OPS-työkalu tuottaa pdf-version järjestelmästä automaattisesti. Kyseessä on OPS-työkalun määritelty toimintaperiaate, ei käyttäjän eikä järjestelmän virhe. Vaasan kristillisen koulun Opetussuunnitelman pdf-versio on luotu 30.8.2025. Elokuussa 2025 oli ePerusteet-palvelussa käynnissä teknologian uudistaminen (VUE 3), jolla on ollut vaikutuksia myös OPS-työkalun pdf:n luontiin. Edellä mainitut ongelmat eivät valitettavasti olleet Opetushallituksen tiedossa. Siksi Opetushallituksen Vakrin opetussuunnitelmasta antamassa lausunnossa on tuotu esille seikkoja, joihin Vakri ei ole voinut vaikuttaa. Opetushallitus haluaa tältä osin korjata lausuntoaan.

Keskeinen haaste opetussuunnitelman pdf- versiossa on OPS- työkalun toimintaperiaate, jossa oppiaineiden tavoitteista muodostetut ja Opetushallituksen määräyksenä annetut kuudennen vuosiluokan arviointikriteerit näkyvät kaikissa vuosiluokajakson 3–6 arviointikriteereissä riippumatta siitä, mille vuosiluokalle kyseinen tavoite on paikallisessa opetussuunnitelmassa kohdennettu. Tähän ei paikallisen opetussuunnitelman laatija voi vaikuttaa. Paikallisessa opetussuunnitelmassa ei voi myöskään vaikuttaa mm. kielikasvatus-tekstiin (s.13), joka ePerusteissa näkyy oppiaineen tasolla, ei jokaisen oppimäärän kohdalla erikseen. Opetussuunnitelman pdf- versiosta puuttuu myös joitakin keskeisiä otsikoita (mm. sisältöalue ja laaja-alaisen osaamisen alueet), joita paikallisesti ei ole voitu lisätä.

Opetushallitus pahoittelee Vaasan kristilliselle koululle aiheutunutta hämmennystä ja ylimääräistä työtä, joka OPS- työkalun toimintaperiaatteiden haasteesta on aiheutunut.

Koska virhe on opetuksen järjestämisluvan hakijasta riippumaton, Opetushallitus ehdottaa seuraavaa:

Vaasan kristillinen koulu voi ilmoittaa Opetushallitukselle, kun se on korjannut Vakrin opetussuunnitelmaa koskevassa lausunnossa esille tuodut muut kuin edellä mainituista teknisistä ongelmista johtuvat puutteet. Opetushallitus käy sen jälkeen Vakrin ePerusteissa olevan opetussuunnitelman (ei pdf- versiota) läpi ja varmistaa, että opetussuunnitelma antaa edellytykset opetussuunnitelman perusteiden mukaisen opetuksen järjestämiseen. Järjestely edellyttää, että Vakri sitoutuu olemaan muuttamatta ePerusteiden opetussuunnitelmaversiota sen jälkeen, kun se on ilmoittanut, että opetussuunnitelma on valmis lausuttavaksi. Mahdolliset muutokset Vakri voi

tehdä vasta uuden lausunnon saatuaan. Tämä sen vuoksi, että uusi lausunto varmuudella vastaa sitä opetussuunnitelman versiota, josta Opetushallitus lausuu.

Tekniset haasteet ePerusteiden ja pdf- version välillä koskevat ainoastaan perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Tämän johdosta on opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sähköpostitse sovittu 16.1.2026 (Anne-Marie Brisson OKM – Tiina Luomanen OPH), että täydentävää lausuntoa ei lausuntopyynnöstä huolimatta tarvita kuin perusopetuksen opetussuunnitelman osalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti lähettänyt CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga Uppfostran ry:lle tiedoksi Opetushallituksen täydentävän lausunnon ja antanut hakijalle mahdollisuuden antaa tarpeelliseksi katsomansa selvityksen.

Tässä yhteydessä hakijan ja kanssa sovittiin, että hakija voi tehdä tarvittavat korjaukset ePerusteet - työkaluun ja Opetushallitus voi antaa uuden lausunnon suoraan ePerusteet-työkalussa olevasta opetussuunnitelmasta.

CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga Uppfostran ry toimitti ministeriöön vastineen, jossa se totesi, että on korjannut paikallista opetussuunnitelmaa Opetushallituksen lausunnossa (OPH-5721-2025) toteamien ongelmien ja haasteiden mukaisesti. Lisäksi opetuksen järjestäjä toimitti yhteenvedon perusopetuksen opetussuunnitelmaan tehdyistä korjauksista sekä uudet korjatut esiopetuksen ja perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmat sekä opiskeluhoitosuunnitelman.

Opetushallitus antoi 27.2.2026 seuraavan uuden lausunnon hakijan korjatuista opetussuunnitelmista:

OPH:n lausunto CONFIDO, Vakrin korjatuista opetussuunnitelmista ja opiskeluhoitosuunnitelmasta

Opetushallituksen lausunto CONFIDO-Pohjanmaan Kristillinen kasvatus – Österbottens Kristliga Fostran ry:n ylläpitämän Vaasan kristillisen koulun, Vakrin, esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmista sekä opiskeluhoitosuunnitelmasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Opetushallitukselta lausuntoa CONFIDO-Pohjanmaan Kristillinen kasvatus- Österbottens Kristliga Fostran ry:n ylläpitämän Vaasan kristillisen koulun korjatuista esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmista sekä opiskeluhoitosuunnitelmasta. Lausunto on pyydetty tekemään Vakrin Opetushallituksen ePerusteet- työkalussa sijaitsevasta opetussuunnitelmasta. Hakija on sitoutunut olemaan muuttamatta paikallista ePerusteissa julkaistua perusopetuksen opetussuunnitelmaa 28.1.2026 alkaen siihen asti, kunnes Opetushallituksen antama uusi lausunto on annettu tiedoksi hakijalle.

Opetushallitus on antanut 20.11.2025 Opetus- ja kulttuuriministeriön pyynnöstä lausunnon Vaasan kristillisen koulun, Vakrin opetussuunnitelmasta. Sen jälkeen opetus- ja kulttuuriministeriö pyysi 8.1.2026 Opetushallitukselta täydentävää lausuntoa Vakrin esi- ja perusopetuksen sekä perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmista ja opiskeluhoitosuunnitelmasta. Opetushallitus on antanut lausunnot 23.1.2026.

Yhteenveto lausunnoista

Vaasan kristillisen koulun ePerusteissa olevista opetussuunnitelmista ja opiskeluhoitosuunnitelmasta Opetushallitus toteaa, että sekä esi- että perusopetuksen opetussuunnitelmat antavat nykyisessä muodossaan riittävät edellytykset opetuksen järjestämiselle esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Myös opiskeluhoitosuunnitelma antaa edellytykset toiminnan asianmukaiselle järjestämiselle.

Alla on Opetushallituksen asiantuntijoiden huomioita sekä suunnitelmista että suunnitelmiin perustuvasta toiminnasta. Opetushallitus pitää suotavana niiden läpikäymistä ja tarvittavien

korjausten tekemistä. Kirjaukset ja toimintatavat, jotka ovat ristiriidassa opetussuunnitelman perusteiden tai lainsäädännön kanssa tulee korjata.

Esiopetuksen opetussuunnitelma

Yleisiä huomioita

Opetushallitus toteaa, että opetussuunnitelmassa on pääosin muutettu kohdat, joihin Opetushallitus aiemmassa lausunnossaan kiinnitti huomiota.

Opetushallitus kiittää Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelman sujuvammasta tekstistä, toiminnan selkeämmästä avaamisesta ja opetussuunnitelman rakenteesta. Paikallista esiopetussuunnitelmaa on helpompi lukea ja rakenne on selkeämpi, kun paikallinen osuus tulee kunkin perusteiden tekstiosion jälkeen. Tekstille olisi kuitenkin hyvä tehdä kielenhuoltoa, sillä tekstissä on jossain määrin kirjoitusvirheitä. Sivulta kaksi löytyvä tiivistelmäkuvaus olisi hyvä päivittää vastaamaan uutta rakennetta.

Opetushallitus kiinnittää huomiota, että paikallisen opetussuunnitelman teksteissä viitataan usein "aikuisiin". Opetushallitus kannustaa pohtimaan, voisiko tekstiin täsmentää, keitä aikuisilla tarkoitetaan. Esimerkiksi henkilöstöä, henkilökuntaa, opettajia.

Luvussa kaksi tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen –kohdassa viitataan perheiden ja lasten vapaa-aikaa koskeviin digisuosituksiin. Opetushallitus huomauttaa, että digisuositukset on laadittu koskemaan perheiden ja lasten vapaa-aikaa. Digisuositukset eivät siten liity esiopetuksen pedagogiseen toimintaan.

Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelman ensimmäisessä luvussa todetaan, että "Paikalliset tarkennukset kirjataan lainsäädännön ja perusteiden tekstin mukaisesti. Mikäli paikallinen tarkennus on ristiriidassa lainsäädännön tai perusteiden tekstien kanssa seurataan aina ensisijaisesti lainsäädäntöä ja perusteiden tekstiä. Paikalliset korjaukset tehdään aina tarvittaessa". Tätä tarkoituksenmukaista linjausta on tärkeää noudattaa Vakrin esiopetuksen opetussuunnitelman kaikissa luvuissa.

Alla yksityiskohtaisempia huomioita korjatusta esiopetussuunnitelmasta luvuittain.

Luku 2

Opetushallitus huomauttaa, että tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen –kohdassa viitataan perheiden ja lasten vapaa-aikaa koskeviin digisuosituksiin. Opetushallitus toteaa, että nämä suositukset eivät koske esiopetuksen toiminta-aikaa, jota ohjaa esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Luku 3

Opetushallitus toteaa, että luvusta kolme löytyy pääsääntöisesti opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määritellyt asiat. Opetushallitus huomauttaa, että toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavia periaatteita ei ole muutettu paikallisen osioon esiopetussuunnitelman perusteita vastaaviksi.

Opetushallitus huomioi, että kaikille yhteinen esiopetus -kappaleessa on kirjoitettu "Lapsia ohjataan kunnioittamaan toisiaan sekä hyväksymään ja kunnioittamaan erilaisuutta". Opetushallitus kannustaa pohtimaan, olisiko parempi käyttää käsitettä moninaisuus. Sanalla erilaisuus saattaa olla negatiivinen kaiku riippuen siitä, missä kontekstissa sanaa käytetään.

Kolmannesta luvusta löytyy useita kirjoitusvirheitä ja tekstin viesti ei kaikilta osin ehkä avaudu. Esimerkiksi lause "Huoltajien kanssa keskustellaan aina tarvittaessa ja huoltajiin rakennetaan matalan kynnyksen kohtaamisen kulttuuri" olisi ehkä hyvä sanoittaa konkreettisemmin.

Yhteenveto

Opetushallitus toteaa, että Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelma antaa edellytykset esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen esiopetuksen järjestämiseen.

Opetushallitus pitää kuitenkin tärkeänä yllä olevien näkökulmien huomioimista Vaasan kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelman kirjauksissa ja esiopetuksen järjestämisessä.

Perusopetuksen opetussuunnitelma

Tuntijako

Tuntijakotaulukosta puuttuu taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien sijoittelu vuosiluokittain omalta riviltään. Taulukon alapuolen selitykset kuitenkin avaavat, miten taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit on sijoitettu koulun tuntijakoon.

Englannin ja ruotsin kielen valinnaiset aineet

Koulun opetussuunnitelman luvun 13.2 Valinnaiset aineet taulukossa on seuraavat valinnaisaineet: Englannin dialogi- ja esiintymistaidot (1 vvt), Ruotsin vuorovaikutus- ja esiintymistaidot (1 vvt), valinnainen ruotsin puhekurssi (1 vvt), valinnainen englannin puhekurssi (1 vvt). Näihin ei ole laadittu paikallista opetussuunnitelmaan POPS2014:n mukaisesti.

Valinnaisaineiden arvioinnin tulee perustua siihen, kuinka ja missä määrin oppilas on saavuttanut valinnaisen aineen opetukselle asetetut tavoitteet eikä ainoastaan koulun opetussuunnitelmassa mainittuihin tuntityöskentelyyn osallistumiseen ja tunneilla annettujen tehtävien tekemiseen tai oppilaan aktiivisuuteen ja kokeilunhaluun.

Kieleen ja kulttuuriin liittyvät erityiskysymykset

Alaluvusta 1 paikallisesti päätettävissä asioissa puuttuu kirjallisuus-sana, oikea muoto on: suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä.

Alalukuun 2 on merkitty tietoja oman äidinkielen opetuksen lopettamisesta säästöjen takia; näitä tietoja ei merkitä opetussuunnitelmaan.

Valinnaisuus perusopetuksessa

Opetushallitus kiinnittää edelleen huomiota taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien kuvaamiseen syventävinä kursseina. Oppilaan valinnan mukaisen taide- ja taitoaineen opetus jatkaa kaikille yhteisen oppimäärän opiskelua oppilaan valitseman tuntimäärän mukaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltujen oppiaineiden tavoitteiden mukaisesti. Oppimäärän päättyessä oppimäärän arviointi suoritetaan suhteessa kaikkiin oppimäärän tavoitteisiin. Tässä ilmenee ristiriita Vakrin opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettuihin taide- ja taitoaineiden tavoitteisiin, sillä keskeisiä oppiaineiden tavoitteita on jätetty pois niiltä vuosiluokilta, jolloin päättöarviointi oppilaan valinnan mukaisen oppimäärän päättyessä tehdään. Näin oppilaalla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta osoittaa osaamistaan suhteessa kaikkiin oppimäärän tavoitteisiin, joissa hänen osaamistaan arvioidaan.

Tulee myös huomioida, että taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ovat eri asia kuin valinnaiset aineet, joten valinnaisten tuntien kuvaaminen ikään kuin syventävinä valinnaisina aineina ei ole perusteiden mukainen tapa kuvata taide- ja taitoaineiden opiskelun jatkumo vuosiluokilla 8 ja 9.

Taide- ja taitoaineiden opetuksen jatkumon kuvauksissa vuosiluokille 8 ja 9 otetaan huomioon oppiaineiden tehtävä, oppimisympäristöt, eriyttäminen, tuki ja sisällöt sekä mahdollisuus osoittaa osaamistaan suhteessa oppimäärän tavoitteisiin oppimäärän päättyessä.

Opetushallitus myös kiinnittää huomiota luvun 13 yhteydessä vuosiluokkien 8-9 käsityön kuvaukseen, joka antaa ymmärtää, että Vakrin opetussuunnitelman mukaan olisi mahdollista valita teknisen työn tai tekstiilityön työtapojen välillä. Tämä ei opetussuunnitelman perusteiden mukaan ole mahdollista, sillä oppiaineessa ei ole erillisiä oppimääriä, joiden välillä tehtäisiin valintaa.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, S2

Vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 S2-oppimäärän paikallisessa tarkennuksessa käytetään sanaa monikielitaito, joka ei kuulu opetussuunnitelman perusteisiin. Tämä tulee korjata sanaksi monilukutaito.

Vieraat kielet

OPS2014 ei velvoita tarkentamaan opetuksen tavoitteita paikalliseen opetussuunnitelmaan. Tässä on vaihtelua eri kielten välillä. Esimerkiksi VI:n 3-6 B1-ruotsin oppimäärässä opetuksen tavoitteita ei ole tarkennettu mutta A2-ruotsissa ja A1-englannissa sen sijaan on. Oppilaiden yhdenvertaisen arvioinnin näkökulmasta on tärkeää, että opetuksen tavoitteita ei tarkenneta paikallisesti. Esimerkiksi A1-englannissa opetuksen tavoitteiden tarkennukset näyttävät menevän päällekkäin sisältöalueiden kanssa.

Toinen kotimainen kieli

Ruotsin kielen oppimäärät eivät ole joissain kohdissa koulun opetussuunnitelmaa tuntijakoasetuksen mukaisia. Oppimäärien nimet tulee korjata seuraavasti: vapaaehtoinen ruotsin A2-oppimäärä ja ruotsin B1-oppimäärä.

Toinen kotimainen kieli, ruotsi on kaikille yhteinen kieli eikä yhtenäinen kuten koulun opetussuunnitelmaan on kirjattu.

Koulun opetussuunnitelman mukaan oppilas voi vaihtaa A2-ruotsin B1-ruotsiin "koulun ja huoltajien yhteisellä päätöksellä". Tämä kohta on perusopetuslain 30 §:n pykälän vastainen. Pykälässä todetaan, että oppilaan huoltaja päättää oppiaineita ja oppimääriä koskevista valinnoista." Koulu ei voi tätä päätöstä tehdä.

Luvun Ruotsin kieli, B1-oppimäärä vuosiluokilla 3-6 alla olevasta kohdasta Tavoitteet ja sisällöt puuttuu POPS2014:n mukainen tavoitealue Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä.

VI:n 7-9 B1-ruotsin opetussuunnitelmassa todetaan, että B1-ruotsia opetetaan 6. luokalta lähtien 2 vvt. Lukijalle jää mielikuva, että opetusta on koko perusopetuksen aikana vain 2 vvt.

Koulun opetussuunnitelman liitteenä olevat B1-kielten eri oppimäärien kuten B1-ruotsin 6. luokan lukuvuosi-arvioinnin ja päättöarvioinnin kriteerit eivät ole enää voimassa. Voimassa olevat kriteerit löytyvät ePerusteista. Opetushallitus ehdottaa, että liitteet poistetaan sekaannusten välttämiseksi.

Käsite erityisopetus ei vastaa POPS:n voimassa olevan (1.8.2025 alkaen) luvun 7 Oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tuki – käyttämiä käsitteitä.

Ympäristöoppi ja biologia

Vuosiluokilla 3-6 ympäristöopissa on keskeiset sisältöalueet kohdennettu vuosiluokittain tavoitteiden alle.

Opetushallitus pyytää vielä varmistamaan, että kaikki perusteiden opetuksen tavoitteet tulee opetetuksi esimerkiksi vuosiluokkien 3–6 aikana. Esim. T15 ohjata oppilasta ihmisen rakenteen, elintoimintojen ja kehityksen ymmärtämiseen, johon liittyy sisältöalue 1: Sisältöjä valitaan siten, että ne liittyvät ihmisen rakenteeseen ja keskeisiin elintoimintoihin sekä ihmisen kasvun ja kehityksen eri vaiheisiin. Opetushallitus ei havainnut, mille vuosiluokalla on kohdennettu ihmisen rakenteen ja keskeisten elintoimintojen opetusta, kuten verikiertoelimistön rakenne ja verenkierto tai hengityselimistön rakenne ja hengitys (pl. lisääntymiselimistö ja lisääntyminen, jotka kohdennettu 5. vuosiluokalle).

Uskonto

Aiemmassa lausunnossa esiin nostettuja puutteita on osin korjattu. Uskontoon on lisätty ortodoksisen uskonnon oppimäärän paikallinen kuvaus. Tavoitteet on kohdennettu vuosiluokittain ja niihin liittyviä keskeisiä sisältöalueiden kuvauksia on tarkennettu vuosiluokittain paikallisesti. Opetushallitus kiinnittää edelleen huomiota siihen, että paikallisesti vuosiluokittain kohdennettujen tavoitteiden suhde paikallisesti tarkennettuihin keskeisten sisältöalueiden kuvauksiin on epäselvä, ja tavoitteen ja sisältöjen yhteyttä on paikoin vaikeaa hahmottaa. Esimerkiksi vuosiluokalle 7 on sijoitettu tavoite T8 "rohkaista oppilasta pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänskysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin". Tähän liittyväksi keskeiseksi sisältöalueeksi on paikallisesti kirjattu S2 (perustetekstissä ko. tavoitteeseen on sisällytetty sisältöalueet S1-S3), jota on paikallisesti tarkennettu seuraavasti: "Opetuksessa tarkastellaan suurten maailmanuskontojen levinneisyyttä, perusopetuksia ja vaikutusta kulttuuriin eri puolilla

maailmaa. Tutustutaan lisäksi luonnonuskontoihin ja uusiin uskonnollisiin liikkeisiin sekä uskonnottomuuteen elämäkatsomuksena. Syvennetään ekumenian sekä uskontojen ja katsomusten välisen dialogin ymmärtämistä osana uskontojen välistä toimintaa ja maailmanrauhaa.”

Kuvataide

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti “Kuvataiteessa oppilaan osaamista kehitetään kaikissa opetuksen tavoitealueissa oppimäärän päättymiseen saakka.” Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että lausuttavana olevassa opetussuunnitelmassa vuosiluokille 8 ja 9 osoitetut kuvataide-oppiaineen opetuksen tavoitteet eivät sisällä tavoitteita oppiaineen kaikista neljästä tavoitealueesta, jotka ovat “Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu”, “Kuvallinen tuottaminen”, “Visuaalisen kulttuurin tulkinta” ja “Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen”.

Käsityö

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti “Käsityön oppiaineen tehtävänä on ohjata oppilaita kokonaiseen käsityöprosessin hallintaan”.

Käsityön tavoitteet vuosiluokilla 1–2 (5 tavoitetta) ja vuosiluokilla 3-6 sekä vuosiluokilla 7-9 (8 tavoitetta) muodostavat kullakin vuosiluokalla kokonaisen käsityöprosessin kokonaisuuden. Mikäli jokin tavoite jätetään vuosiluokan opinnoista pois, ei kyseessä ole kokonainen käsityöprosessi. Oppiaineelle välttämätön kokonaisuus ei täten toteudu.

Opetushallitus kiinnittääkin huomiota eri vuosiluokkien opetukseen, sillä oppiaineen kannalta keskeisiä tavoitteita on jätetty pois, eikä tavoitteiden mukainen opetus etene vuosiluokalta 1 vuosiluokalle 9 siten, että oppilas voisi kehittyä kokonaisen käsityöprosessin toteuttamisen eri alueilla jokaisella vuosiluokalla.

Vakrin opetussuunnitelman paikallisissa täsmennyksissä vuosiluokilla 1–2 sekä 3-6 on kuvattu paljon sellaisia sisältöalueiden täsmennyksiä, joita ei voida toteuttaa, koska ko. sisältöjen avulla saavutettavat tavoitteet puuttuvat vuosiluokilta.

Vuosiluokilla 8–9 käsityö on Vakrin tuntijaon mukaan oppilaille valinnaisia tunteja. Oppilaan päättöarviointia oppiaineessa käsityö ei voida toteuttaa oppilaan valinnan mukaisen oppimäärän päätyttyä suhteessa perusopetuksen perusteissa asetettuihin tavoitteisiin sillä käsityöstä puuttuu oleelliset tavoitteet kullakin vuosiluokalta.

Kaksikielinen opetus

Koulun opetussuunnitelman paikallisessa tarkennuksessa, joka liittyy väliotsikkoon A. Opetuksen järjestäminen, tulee olla kuvaus koulun järjestämästä opetuksesta, jossa toteutetaan ruotsinkielistä opetusta yhteisopettajuutena taitoa- ja taideaineissa. Opetusjärjestely on kuvattu tarkemmin koulun opetussuunnitelman kaksikieliseen opetukseen liittyvässä luvun 11.2 paikallisessa tarkennuksessa

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Vaasan kristillisen koulun tulisi järjestää täysimääräisesti kaikki oppilaskohtaiset tukitoimet, mukaan lukien erityisluokanopettajan antama opetus erityisluokassa. Nyt velvoitteista on olemassa taulukko (taulukko 1), mutta opetussuunnitelmassa ei ole kuvausta siitä, miten oppilaskohtainen tuki erityisluokanopettajan antamana erityisluokassa järjestetään.

Tulee myös huomata, että oppimäärää ei voi rajata ennen kuin oppilas on saanut säännöllisesti ja pitkäkestoisesti oppilaskohtaisia tukitoimia ko. oppiaineessa. Näiden järjestelyjen osalta tarvitaan tarkennuksia. Jos oppilaskohtaista tukea ei ole järjestetty, ei ole mahdollista myöskään rajata oppimäärää.

Yhteenveto

Opetushallitus toteaa, että Vaasan kristillisen koulun perusopetuksen opetussuunnitelma antaa riittävät edellytykset Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen opetuksen järjestämiseen.

Opiskeluhooltosuunnitelma

Vaasan kristillisen koulun päivitetty opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma on pääosin lain ja määräysten mukainen. Opetuksen järjestäjän tulee huomioida, että monialainen asiantuntijaryhmä ei voi kokoontua ilman oppilasta ja tarvittaessa huoltajaa. Opetuksen järjestäjän tulee myös huomioida, että opiskeluhooltorekisteristä ei siirretä fyysisiä asiakirjoja, vain tietoja voidaan siirtää. Lisäksi Opetushallitus pyytää opetuksen järjestäjää kiinnittämään huomiota siihen, että koulun työntekijän velvollisuus yhteydenottoon opiskeluhooltopalvelujen saamiseksi on kuvattu oppilas- ja opiskelijahuoltolain §16 mukaisesti. Opetuksen järjestäjän on myös hyvä huomioida ja ilmaista opiskeluhooltosuunnitelmassa tarkemmin, että moniammatillista ja monialaista yhteistyötä oppimisen ja koulunkäynnin tuessa (perusopetuslain alaista yhteistyötä) tehdään tapauskohtaisesti koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän ulkopuolella (oppilas- ja opiskelijahuoltolain alaista monialaista yksilökohtaista opiskeluhoiltoa)

Yhteenveto

Opetushallitus toteaa, että Vaasan kristillisen koulun päivitetty opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma antaa riittävät edellytykset normien mukaisen toiminnan järjestämiseen. Edellä kuvatut seikat tulee huomioida toiminnan järjestämisessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti lähettänyt CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga Uppfostran ry:lle tiedoksi Opetushallituksen lausunnon ja antanut hakijalle mahdollisuuden antaa tarpeelliseksi katsomansa selvityksen.

CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga Uppfostran ry toimitti ministeriöön vastineena yhteenvedon opetussuunnitelmiinsa tekemistä korjauksista sekä uudet korjatut esiopetuksen opetussuunnitelman ja opiskeluhooltosuunnitelman.

3.1.3 Hakemuksen arviointi ja päätösesitys

Hakijana on rekisteröity yhdistys, *CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga Uppfostran ry*, jonka toimintaan voi kuulua opetuksen järjestäminen. Hakija hakee toistaiseksi voimassa olevaa lupaa esiopetuksen, perusopetuksen vuosiluokkien 1—9 ja perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseksi 1.8.2026 alkaen Vaasan kaupungissa. Kristilliseltä pohjalta järjestettävän opetuksen voidaan katsoa perustuvan erityiseen maailmankatsomukselliseen järjestelmään, jolloin perusopetuslain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus koulun sijaintikunnan kanssa ei ole välttämätön.

Hakijan ylläpitämä Vaasan kristillinen koulu aloitti toimintansa elokuussa 2008. Koulun oppilasmäärä on kehittynyt ensimmäisen lukuvuoden 15 oppilaasta siten, että syyskuussa 2020 esi- ja perusopetuksessa oli 77 oppilasta, syyskuussa 2021 82 oppilasta, syyskuussa 2022 79 oppilasta, syyskuussa 2023 81 oppilasta, syyskuussa 2024 89 oppilasta ja syyskuussa 2025 oppilasmäärä oli 68. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oli syyskuussa 2020 6 oppilasta, syyskuussa 2021 7 oppilasta, syyskuussa 2022 27 oppilasta, syyskuussa 2023 20 oppilasta, syyskuussa 2024 5 oppilasta ja syyskuussa 2025 oppilasmäärä oli 3. Hakijan antaman ilmoituksen mukaan maaliskuussa 2026 koulussa oli 75 oppilasta. Perusopetuksen oppilasmäärä näyttäisi vakiintuneen keskimäärin noin 75 oppilaaseen.

Perusopetuslain 7 §:n mukaan luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvan myöntäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen. Koulutuksen tarpeellisuutta arvioidaan esimerkiksi suhteessa asianomaisen paikkakunnan tai alueen koulutuskysyntään ja tarjontaan (HE 86/1997 vp ja KHO 29.12.2006 T 3673 ja KHO 9.5.2007 T 1226). Perusopetuslakia koskevassa hallituksen esityksen perusteluissa (HE 86/1997 vp) on todettu, että tarkoituksena on säilyttää kunnan koululaitos perusopetuksen runkona ja että tarkoituksena ei ole tavoitella valtion tai yksityisten perusopetusta antavien koulujen lukumäärän lisäämistä.

Tilastokeskuksen Väestöennuste 2024 tilaston mukaan oppivelvollisuusikäisten lasten määrä Vaasassa laskee vuoden 2026 7 820 oppivelvollisesta siten, että vuonna 2036 oppivelvollisuusikäisiä ennustetaan olevan 6 674. Laskua on siten noin 14 prosenttia. Koko Vaasan seudun alueella oppivelvollisuusikäisten määrän ennustetaan laskevan noin 17 prosenttia.

Hakijan ylläpitämä koulu on kuitenkin toiminut määräaikaisten lupien turvin jo lähes 18 vuoden ajan. Se on vakiinnuttanut paikkansa pienenä paikallisena kouluna eikä oppivelvollisten määrän väheneminen ole vaikuttanut koulun oppilasmäärän kehittymiseen. Hakijan kannalta on myös myönteistä, että Vaasan kaupungin Kasvatus- ja opetuslautakunta on tehnyt yksimielisen päätöksen, jolla se puoltaa toistaiseksi voimassa olevan opetusluvan myöntämistä Vaasan kristilliselle koululle 1.8.2026 alkaen. Näillä perusteilla voidaan katsoa, että hakijan ylläpitämälle koululle on perusopetuslain 7 §:n edellyttämää koulutustarvetta.

Opetushallitus on lausunnossaan 19.11.2025 kiinnittänyt huomiota hakijan opetussuunnitelmissa oleviin useisiin puutteisiin. Ainoastaan perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma oli tässä vaiheessa normien mukainen. Puutteista ja virheellisyyksistä johtuen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma tai opiskeluhoitosuunnitelma eivät Opetushallituksen mukaan antaneet edellytyksiä järjestää normien mukaista opetusta tai opiskeluhoitoa. Tässä yhteydessä kuitenkin ilmeni, että merkittävä osa perusopetuksen opetussuunnitelman puutteista johtui Opetushallituksen ePerusteet-työkaluun liittyvistä teknisistä ongelmista. Perusopetuksen opetussuunnitelmasta oli teknisistä ongelmista johtuen jäänyt isoja alueita kokonaan pois. Hakijan kanssa sovittiin, että se voi korjata opetussuunnitelmiaan hakuprosessin aikana, jotta myös perusopetuksen opetussuunnitelmasta saadaan luotettava arvio.

Opetushallitus toteaa 27.2.2026 antamassaan uudessa lausunnossa, että sekä esi- että perusopetuksen opetussuunnitelmat antavat nykyisessä muodossaan riittävät edellytykset opetuksen järjestämiselle esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Myös opiskeluhoitosuunnitelma antaa edellytykset toiminnan asianmukaiselle järjestämiselle. Hakija on vielä tämän jälkeen korjannut opetussuunnitelmiaan Opetushallituksen lausunnon pohjalta. Hakijalla voidaan opetussuunnitelmien osalta katsoa olevan riittävät ammatilliset edellytykset järjestää normien mukaista esi- ja perusopetusta sekä perusopetukseen valmistavaa opetusta.

Hakijan talousarvio vuodelle 2026 on yhteinen koululle ja päiväkodille, joten opetuksen rahoituksesta ei yksin perusteella saa sen perusteella yksiselitteistä kuvaa. Vuosien 2024 ja 2025 tilinpäätösten perusteella yhdistyksellä on kuitenkin erittäin hyvä taloudellinen tilanne. Vuonna 2024 tilikauden tulos oli 218 250 euroa ylijäämäinen ja vuoden 2025 tilikauden tulos oli peräti 408 579 euroa ylijäämäinen. Yhdistyksellä ei ole isoja velkoja, pitkäaikaista velkaa ei ole lainkaan. Omavaraisuusaste on hyvä, käteisvaroja oli 731 088,46 euroa vuonna 2025. Hakijalla on hyvät taloudelliset edellytykset järjestää perusopetuslain tarkoittamaa opetusta ja riittävä puskuri, mikäli oppilasmäärässä tapahtuisi vuosittaista vaihtelua.

Hakijan ylläpitämässä koulussa on kuusi luokanopettajaa, joista yksi toimii myös rehtorina ja matematiikan aineenopettajana ja toinen uskonnon aineenopettajana. Kolmella on lisäksi erityisopettajan ja erityisluokanopettajan kelpoisuus. Lisäksi koululla varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, oppilaanohjauksesta vastaava erityisopettaja sekä englannin, ranskan, ruotsin, kemian, musiikin, biologian ja maantiedon, äidinkielen ja S2:n, käsityön, liikunnan kuvataiteen, kotitalouden ja historian aineenopettajat. Opetushenkilöstön lisäksi on vielä koulusihteeri, siivoaja sekä kaksi aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajaa, jotka toimivat myös koulunkäynninohjaajina. Koulun omien opettajien lisäksi hakija on sopinut Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland kanssa opettajien saatavuudesta. Sopimuksen myötä opetuksessa voidaan käyttää yhteisiä opettajia vuosiluokkien 7–9 opetuksessa. Hakijalla on riittävä määrä kelpoista opetushenkilöstöä ja siltä osin riittävät ammatilliset edellytykset järjestää opetusta.

Koululla on riittävät ja asianmukaisesti varustellut tilat opetuksen järjestämiseen. Myös näitä osin hakijalla on riittävät ammatilliset edellytykset järjestää opetusta.

Yhteenvetona voidaan todeta, että hakijalla on riittävät ammatilliset ja taloudelliset edellytykset järjestää perusopetuslaissa tarkoitettua esi- ja perusopetusta sekä perusopetukseen valmistavaa opetusta. Oppivelvollisuusikäisten lasten määrän ennustetaan laskevan Vaasassa vuoteen 2036 mennessä noin 14 prosenttia. Tällaisessa tilanteessa pysyvän opetuksen järjestämisluvan myöntäminen hakijan ylläpitämälle koululle ei ole ihanteellista. On kuitenkin huomattava, että koulu on toiminut määräaikaisten lupien turvin lähes 18 vuoden ajan, ja se on siten vakiinnuttanut paikkansa pienenä paikallisena kouluna. Lisäksi perusopetuslain 3 a §:n mukaan esi- ja perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Lasten etuna voidaan pitää sitä, että he voivat luottaa siihen, että saavat käydä koulua siinä omassa koulussa, jossa ovat koulunkäynnin aloittaneetkin. Lisäksi ottaen huomioon, että

hakijan taloudellinen tilanne on suorastaan erinomainen, hakija pystyy sopeuttamaan toimintaansa myös, mikäli lapsimäärä vähenisi.

Päätösesitys: Edellä esitetyn perusteella esitän, että CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga Uppfostran ry:lle myönnettäisiin toistaiseksi voimassa oleva lupa esiopetuksen ja perusopetuksen vuosiluokkien 1—9 sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseen 1.8.2026 alkaen. Oppilasmäärä olisi enintään 150, joista enintään 25 voisi olla perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaita. Opetus olisi tarkoitettu perusopetuslain 26 §:n 1 momentissa tarkoitetuille oppivelvollisuusikäisille ja esiopetusikäisille.

Kun opetus perustuu erityiseen maailmankatsomukselliseen suuntaukseen, lasta ei saa perusopetuslain 6 §:n 3 momentin nojalla ilman huoltajan suostumusta osoittaa yhdistyksen järjestämään opetukseen.

4. Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Kunnat ovat perusopetuslain mukaan velvollisia järjestämään perusopetusta niiden alueella asuville oppivelvollisuusikäisille lapsille. Valtio myöntää kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) mukaan kunnille valtionosuutta esi- ja perusopetuksen laskennallisten kustannusten mukaisesti. Kustannuksia laskettaessa otetaan huomioon muun muassa kunnassa asuvien 6–15-vuotiaiden lasten määrä. Silloin kun opetuksen järjestää joku muu kuin lapsen kotikunta, kotikunta on velvollinen suorittamaan asianomaiselle opetuksen järjestäjälle kotikuntakorvauksen lain 34–38 §:ssä säädetyllä tavalla. Opetuksen järjestämisluvan myöntäminen edelleen 1.8.2026 lukien CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga Uppfostran ry:lle ei lisää valtiolle aiheutuvia kustannuksia.